

TILDELINGSBREV 2016

FOR

MILJØDIREKTORATET

1.	Innledning	3
2.	Prioriteringer for Miljødirektoratet i 2016.....	3
3.	Resultatkrav, føringer og oppdrag til Miljødirektoratet fordelt på resultatområder	5
3.1	Naturmangfold	5
3.2	Kulturminner og kulturmiljø.....	9
3.3	Friluftsliv	9
3.4	Forurensning	10
3.5	Klima	12
3.6	Polarområdene	15
3.7	Oppgaver på tvers av resultatområdene	16
3.7	Fellesføringer fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet	18
4.	Budsjett og fullmakter	18
4.1	Tildeling og budsjettforutsetninger	18
4.1.1	Kap. 1420/4420 Klima, naturmangfold og forurensning	19
4.1.2	Kap. 1425/5578 Vilt- og fisketiltak/Sektoravgifter under Klima- og miljødepartementet.....	27
4.1.3	Tildelinger under andre kapitler på Klima- og miljødepartementets budsjett...	28
4.1.4	Tildelinger under kapitler på andre departementers budsjett	31
4.2	Delegering av budsjettmessige fullmakter.....	31
5.	Rapportering	31
6.	Møteplan.....	32
7.	Oversikt over etatenes koordineringsansvar	32

1. INNLEDNING

Tildelingsbrevet utgjør sammen med instruks for virksomhets- og økonomistyring, [Prop. 1 S \(2015–2016\)](#), [Prop. 1 S Tillegg 1 \(2015-2016\)](#) og Stortingets vedtak basert på [Imnst. 9 S \(2015-2016\)](#), en ettårig kontrakt mellom Klima- og miljødepartementet og Miljødirektoratet. Instruksen gir oversikt over direktoratets roller, myndighet og ansvarsområder, og beskriver langsiktige oppgaver på resultatområdene. Tildelingsbrevet gir de økonomiske rammene for 2016, og viser hva departementet vil prioritere og vektlegge i 2016. Tildelingsbrevet og instruksen er utgangspunktet for etatens rapportering gjennom året.

Departementet vil understreke at for å nå de nasjonale målene som er presentert i Prop. 1 S (2015-2016) kreves bruk av virkemidler og gjennomføring av tiltak i alle sektorer, og det vil derfor variere hvor stort bidrag til måloppnåelse som forventes av Miljødirektoratet.

Etatsstyringsheftet ”Prinsipper for etatsstyring i miljøforvaltningen” beskriver hvilke prinsipper som skal ligge til grunn for Klima- og miljødepartementets etatsstyring. Reglementet for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten ligger til grunn for styring av all statlig virksomhet.

2. PRIORITERINGER FOR MILJØDIREKTORATET I 2016

Det er behov for at Miljødirektoratet effektiviserer egen drift. Dette innebærer blant annet at lønnsutgiftene må reduseres, og departementet forventer at direktoratet foretar nødvendig omstilling av organisasjonen. Miljødirektoratet har ulike roller. I omstillingen skal direktoratet skjerme rollen som myndighetsutøver. Departementet mener at det kan være rom for å redusere ressursbruken knyttet til utøvelsen av rollen som formidler av miljøinformasjon. Av resultatområdene skal klima skjermes. Nedenfor er det angitt oppgaver innenfor resultatområdene naturmangfold, forurensning og polarområdene som kan nedprioriteres.

I klimaarbeidet skal Miljødirektoratet prioritere å bistå departementet i arbeidet med oppfølging og forsterking av klimaforliket, samt i arbeidet med utvikling av en strategi for grønn konkurransekraft. Direktoratet skal videre bidra med faglig og teknisk kompetanse i det internasjonale klimaarbeidet. Arbeidet med tiltaksanalyser for alle sektorer og vurderinger av måloppnåelse i klimapolitikken skal videreføres. Direktoratets bidrag til arbeidet med nasjonal virkemiddelutvikling og oppfølging av felles utslippsforpliktelse med EU skal ha høy prioritet. Miljødirektoratet har en sentral rolle i å bistå Klima- og miljødepartementet med å tilrettelegge regjeringens helhetlige arbeid med klimatilpasning.

I oppfølgingen av stortingsmeldingen om naturmangfold skal utviklingen av et system for fastsetting av god økologisk tilstand for hovedøkosystemene prioriteres høyt. Miljødirektoratet skal også prioritere arbeidet med vannforvaltningsplanene og evalueringen av første planperiode. Det skal ikke settes i gang nye verneprosesser, med unntak av skogvern. Arbeidet med de 18 områdene for marint vern som er i prosess skal, så langt som mulig, være slutført. Det legges i 2016 ikke opp til å varsle oppstart av nye verneprosesser utover disse 18 områdene. Arbeidet med verneplanene for Saltfjellet-Svartisen og Lofotodden og forvaltningsplaner for små verneområder og Ramsarområder, kan nedprioriteres. Kartlegging av landskap gjennomføres som planlagt, men utviklingsarbeid knyttet til landskap kan nedprioriteres.

Miljødirektoratet skal gjennom Faglig Forum starte opp arbeidet med revideringen av forvaltningsplanen for Barentshavet – Lofoten. Dette skal ha høy prioritet, men kan gjennomføres i tråd med de signaler som tidligere er gitt om effektivisering og forenkling av organiseringen av arbeidet. For det øvrige marine arbeidet er forventningene om utsetting av eksterne utredninger redusert i 2016 gitt de reduserte budsjetttrammene.

På friluftsområdet skal Miljødirektoratet prioritere oppfølging av stortingsmeldingen om friluftsliv, og veiledning og kontroll av nytt regelverk for snøscooterløyper. Implementering av merkevare- og kommunikasjonsstrategi, inkludert utarbeidelse av besøksforvaltningsplaner, skal også prioriteres.

Framdriften i arbeidet med forurenset sjøbunn vil framover i stor grad være avhengig av tilgang på statlig finansiering, og det må prioriteres mellom de ulike områdene for opprydding. Miljødirektoratet må dimensjonere sin innsats i tråd med dette. Arbeidet med REACH skal prioriteres. Stortinget har i anmodningsvedtak bedt regjeringen legge fram en stortingsmelding om avfallspolitikk og den sirkulære økonomien. Departementet vil komme tilbake til dette. Arbeidet med nytt regelverk på bl.a. veisalting og skytebanestøy og veileder for forurenset sjøbunn kan nedprioriteres. Forventningene til framdrift på en rekke oppgaver er nedjustert ifm tildelingsbrevprosessen.

Arbeidet med oppfølging av oppgaver innen lokal luft, herunder utvikling av beregningsverktøy og oppfølging av kommuner, skal prioriteres høyt, jamfør Riksrevisjonens rapport, og ESAs sak om Norges overholdelse av forpliktelsene etter luftkvalitetsdirektivet.

Det høye ambisjonsnivået i nordområdet videreføres. Arktisk råd-arbeidet skal effektiviseres gjennom en klarere prioritering av arbeidsgrupper, ekspertgrupper og større prosjekter, slik det er foreslått av direktoratet. Det norsk-russiske samarbeidet konsentreres om færre og større prosjekter. Miljødirektoratet skal i 2016-2018 lede 8 prosjekter, mot 19 i forrige periode. Under det norske formannskapet i Barents miljøarbeidsgruppe 2016-2017 er forventningene nedjustert ved at Miljødirektoratet skal lede én undergruppe, mot tidligere to.

3. RESULTATKRAV, FØRINGER OG OPPDRAG TIL MILJØDIREKTORATET FORDELT PÅ RESULTATOMRÅDER

3.1 Naturmangfold

Nasjonalt mål 1.1 Økosystemene skal ha god tilstand og levere økosystemtjenester.

Resultatkrav

1. Vannforvaltningsplanene som gjennomfører vanddirektivet og vannforskriftens krav skal være gjennomgått og vurdert før godkjenning i departementet.
2. Restaureringstiltak i utvalgte myrområder skal være gjennomført, jf. plan for restaurering av myr og annen våtmark som klimatiltak.
3. Naturtypekartlegging skal være gjennomført i prioriterte naturtyper og geografiske områder.
4. Tilstanden til bestander av anadrome laksefisk skal, så langt det er mulig med de virkemidlene direktoratet forvalter, være forbedret.
5. Laksesperre i Driva skal være ferdigstilt våren 2017.

Føringer

6. I arbeidet med å ta vare på naturmangfoldet skal det legges større vekt på samfunnsøkonomiske analyser i vurdering av økosystemtjenester. Direktoratet skal styrke kompetansen på å beskrive ikke-prissatte miljøkonsekvenser i samfunnsøkonomiske analyser.
7. Bidra i arbeidet med å etablere ny nasjonal digital høyde- og terrengmodell i regi av Kartverket og Kommunal- og moderniseringsdepartementet.
8. I arbeidet med å forbedre miljøtilstanden i regulerte vassdrag skal planene i henhold til vannforskriften legges til grunn, og det skal legges større vekt på bruk av naturforvaltningsvilkårene i vannkraftkonsesjoner.
9. Bistå i arbeidet med å vurdere påvirkninger fra akvakultur slik at dette fases inn i arbeidet med vannforskriften.
10. I arbeidet med å bekjempe *Gyrodactylus salaris* skal andregangsbehandling av Skibotnvassdraget, oppfølging av Rana og planlegging av Drammenselva prioriteres.
11. Direktoratet skal lede arbeidet i den norsk-russiske arbeidsgruppen for laks i Finnmark- og Murmanskregionen i den første to-års perioden, jf. intensjonsavtale av 30. september 2015.
12. Forberede evaluering av ordningen med nasjonale laksevasdrag og laksefjorder.
13. Arbeidet med å få en mer aktiv bruk av §§ 69 til 74 i naturmangfoldloven skal prioriteres.
14. Sørge for oppstart av arbeid med faglig grunnlag for revideringen av forvaltningsplanen for Barentshavet – Lofoten i 2020.
15. Sikre nødvendig kompetanse for å bistå departementet med miljøfaglige råd i forbindelse med utvikling av et nytt regelverk for mineralutvinning til havs.
16. Følge opp arbeidet med europeiske villreinregioner, analyse av data fra pågående FOU-prosjekter, handlingsprogrammene og fokusområder i regionale planer.

17. Iverksette et pilotprosjekt for utprøving av kommunedelplaner som verktøy for å ta vare på naturmangfold.
18. Miljødirektoratet skal følge opp det tverrsektorielle samarbeidet relatert til arbeidet med dyrepåkjørsler i Norge.

Nasjonalt mål 1.2 Ingen arter og naturtyper skal utryddes, og utviklingen til truede og nær truede arter og naturtyper skal forbedres.

Resultatkrav

19. Tilstanden for truede arter og naturtyper skal, så langt det er mulig med de virkemidlene direktoratet forvalter, være opprettholdt eller forbedret.
20. Antall ynglinger av rovvilt skal ligge så nær det nasjonale bestandsmålet som mulig.

Nasjonalt mål 1.3 Et representativt utvalg av norsk natur skal bevares for kommende generasjoner.

Resultatkrav

21. Tilstanden i verneområdene skal, så langt det er mulig med de virkemidlene og ressursene direktoratet forvalter, være forbedret.
22. Arbeidet med pågående prosesser for marint vern skal, så langt som mulig, være slutført.

Føringer

23. I arbeidet med forvaltningsplaner skal verneområder som er forvaltet av nasjonalpark- og verneområdestyrer prioriteres.
24. Direktoratet skal prioritere arbeidet med å optimalisere faglig kvalitet og kostnadseffektivitet i skogvernet, herunder utvide kartleggingen av gammel skog slik at vernet kan fange opp de viktigste skogarealene.
25. For å bistå departementet og styrke direktoratsfunksjonen i arbeidet med videre utvikling av regelverket om konsekvensutredninger, og for å bidra til utviklingen av god faglig kvalitet på konsekvensutredningene, skal Miljødirektoratet styrke sin kompetanse på KU-metodikk.

Oppdragsliste 2016 for resultatområde 1 Naturmangfold

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Tidsplan
26. Forslag til prioriterte naturtyper og områder for naturtypekartlegging i 2016.	1. mars
27. Forslag til system for fastsetting av god økologisk tilstand for hovedøkosystemene. Omfang og forventninger vil bli nærmere klargjort av departementet.	1. desember
28. Utredning om nærmere bestemte økosystemtjenester (innenfor et økosystem) basert på eksisterende kunnskap.	Etter avtale med departementet
29. Vurdere behovet for virkemidler som gjør det mulig å pålegge miljøforbedrende tiltak i eksisterende og nye anleggs- og områdekonsesjoner. Direktoratet bes også konkretisere mulige tiltak.	1. juni
30. Sammenstille høringsforslag til CITES-forskrift og sende utkast til kongelig resolusjon til departementet.	1. april

31. Forslag om hvilke norske kandidatområder til Emerald Network som bør vedtas som Emerald-områder, herunder vise hvilke arter og naturtyper som da får beskyttelse under nettverket.	1. september
32. Forslag til forskriftsendring om bestandsmål for ulv og ulvesonen.	1. oktober
33. Vurdering og anbefalt oppfølging av resultatene fra evalueringen av regional forvaltning og regionale bestandsmål.	1. oktober
34. Utkast til forskrift om risikobasert erstatning for tamrein tatt av rovvilt, samt en oppsummering av høringsinnspillene.	1. mars
35. Statusoversikt på lokale/regionale gåseplaner og en vurdering av behovet for en ny samlet oppdatering av status for gjess i Norge.	1. februar
36. Rapport med anbefalinger om regulering av fremtidens laksefiske.	20. juni
37. Tiltaksplan/restaureringsplan for vill laksefisk.	Etter avtale med departementet
38. Evaluering av første ordinære planperiode av vannforvaltningsplanene.	1. juni
39. Sluttrapport etter feltstudie om ferdselsrelatert slitasje, og sluttrapport for ulike studier av ferdsel og fugleliv i verneområder, med anbefaling om oppfølging og vurdering av behov for endring i forskrifter eller forvaltningsplaner.	1. juli
40. Utkast til verneplaner for Raet og Jomfruland nasjonalpark.	Etter avtale med departementet
41. Gjennomføre en evaluering av skogvernet med sikte på å identifisere tiltak som kan bidra til å bevare et representativt utvalg av norsk skognatur og å bevare viktige naturmangfold. Evalueringen skal bl.a. vurdere betydningen av produktiv kontra uproduktiv skog i skogvernet, nødvendig skogvernomfang på nasjonalt nivå samt viktige mangler i skogvernet på fylkesnivå.	31. desember
42. Forslag til plan for økt restaurering av myr og annen våtmark som klimatiltak i perioden 2016-2020 – i samarbeid med Landbruksdirektoratet.	15. mars (plan for myr) 15. juli (plan for annen våtmark)
43. Direktoratet skal i samarbeid med Mattilsynet lage forslag til saksbehandlingsrutiner som i praksis innebærer at hver GMO blir vurdert opp mot genteknologiloven eller matloven, og som avklarer om det skal legges ned forbud før GMO-en eventuelt blir lovlig å omsette i Norge.	Etter avtale med HOD
44. Utredning om behov for regelverksendringer av sjekkpunkter for å kontrollere bruk av genetisk materiale fra andre land i Norge i forbindelse med gjennomføring av Nagoya-protokollen i Norge.	1.mars
45. Innspill til UNEPs sjettede globale miljøgjennomgang GEO-6.	Etter avtale med departementet
46. Samlet vurdering av potensielle miljøkonsekvenser av økt pumpekraft i Norge, herunder gi forslag til kriterier for	30. april

miljøvennlig akseptabel pumpekraft og hva som bør være de viktigste elementene i overordnet metodikk for kartlegging av potensialet for miljømessig akseptabel pumpekraft i Norge.	
47. Lede arbeidet med en landgjennomgang for India som ledd i utviklingen av en mekanisme for landgjennomganger under konvensjonen om biologisk mangfold.	1. april
48. Gjennom Faglig Forum utarbeide og legge fram for styringsgruppen en arbeidsplan for det faglige grunnlaget for revideringen av forvaltningsplanen for Barentshavet – Lofoten, og hvor det fremgår hvordan det kartbaserte verktøyet kan benyttes i arbeidet.	1. april
49. Legge fram en vurdering av hvilke marine arter og naturtyper som i et 5-årsperspektiv har behov for beskyttelse gjennom å bli utpekt som henholdsvis prioritert art og utvalgt naturtype, jf. Melding St. 14 (2015 – 2016) Natur for livet.	15. november
50. Som oppfølging av Miljødirektoratets rapport om pilotprosjekter for god miljøtilstand, i kontakt med berørte myndigheter, utforme forslag til et konkret prosjekt som eventuelt kan igangsettes i 2017.	15. september
51. Oppdrag om oppfølging av Miljødirektoratets rapport om tiltak og virkemidler knyttet til sjøfugl, jf. tildelingsbrev for 2015.	15. september
52. I samarbeid med Norsk Polarinstitutt sørge for testing av de biologiske effektindikatorerne for havforsuring som er utredet, jf. tildelingsbrev for 2015.	I løpet av året
53. Kortfattet sammenstilling av kunnskap om kilder til og effekter av undervannsstøy på marint naturmangfold, samt mulige nasjonale tiltak.	15. september

3.2 Kulturminner og kulturmiljø

Føring

54. Oppfølgingen av verdensarvpolitikken skal prioriteres, med særlig vekt på:
- utvikling av faglig innhold og gjennomføring av de nordiske landenes internasjonale satsing i oppfølgingen av verdensarvkonvensjonen, med vekt på kapasitetsbygging
 - å bistå Riksantikvaren i arbeidet med å utarbeide indikatorer for forvaltningen av verdensarven
 - å bistå departementet i utvikling av basisutstilling for verdensarven.

3.3 Friluftsliv

Nasjonalt mål 8.1 Alle skal ha mulighet til å drive med friluftsliv som helsefremmende, trivselsskapende og miljøvennlig aktivitet i nærmiljøet og i naturen ellers.

Resultatkrav

55. Vurdere om rollen og målsetningen til Forum for friluftsliv i skolen blir bedre ivaretatt ved å integrere forumet i Den naturlige skolesekken, og legge ned forumet i sin nåværende form.

Nasjonalt mål 8.2 Områder av verdi for friluftsliv skal sikres og forvaltes slik at naturgrunnet blir ivaretatt.

Resultatkrav

56. Utarbeidelse av forvaltningsplaner for de eiendommene som Miljødirektoratet forvalter som inngår i landsverneplanen for statens kulturhistoriske eiendommer skal være satt i gang. Arbeidet skal ferdigstilles i løpet av 2018.

Nasjonalt mål 8.3 Allemannsretten skal holdes i hevd.

Resultatkrav

57. Endringer i ferdselsbestemmelser i verneforskrifter skal være gjennomført i samsvar med føringene i stortingsmeldingen for friluftsliv.

Føring

58. Det må prioriteres ressurser til å bidra i Kartverkets arbeid med en nasjonal forvaltningsløsning for stier og løyper.

Oppdragsliste 2016 for resultatområde 3 Friluftsliv

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Tidsplan
59. Statusrapportering for prosjektet kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder.	31. januar

60. Avslutningsrapport om Friluftslivets år 2015.	1. august
61. Sende på høring og sammenfatte høringsuttalelser om forslag om oppmyking av reglene for bruk av el-sykler i utmark. Utarbeide tilråding til departementet.	1. mars
62. Sende på høring og sammenfatte høringsuttalelser om forslag om åpning for catskiing. Utarbeide tilråding til departementet.	1. mars
63. Sende på høring forslag til endringer i regelverket for bruk av vannscooter.	Etter avtale med departementet
64. Evaluering av effekten av de nye reglene for snøscooterløyper for fornøyleskjøring, herunder antallet kommuner med løyper, omfanget av løyper, utvikling i snøscooterbruken og virkninger for friluftslivet.	Sammen med årsrapport

3.4 Forurensning

Nasjonalt mål 4.1: Forurensning skal ikke skade helse og miljø.

Føring

- 65. Bidra til vurderinger knyttet til nytt EU-direktiv om reduksjon i utslipp av forurensninger til luft.
- 66. Bidra til utvikling av faglig grunnlag for forhandlinger med næringsorganisasjonene om ny avtale om reduksjon av NO_x-utslippene.

Nasjonalt mål 4.2: Utslipp av helse- og miljøfarlige stoffer skal stanses.

Føringer

- 67. Følge opp handlingsplan for arbeidet mot 2020-målet for miljøgifter (prioritetslisten), herunder vurdere stoffer som særlig skal prioriteres under REACH. Gjennomføre økt tilsyn på miljøgifter i forbrukerprodukter.

Nasjonalt mål 4.3: Veksten i mengden avfall skal være vesentlig lavere enn den økonomiske veksten, og ressursene i avfallet utnyttes best mulig gjennom materialgjenvinning og energiutnyttelse.

Føringer

- 68. Arbeidet med marin forsøpling og mikroplast skal fortsatt ha høy prioritet, både nasjonalt og internasjonalt (OSPAR og UNEP/UNEA).
- 69. Miljødirektoratet skal bistå departementet med å sikre at norske interesser og synspunkter ivaretas i EUs revisjon av avfallsregelverket. Særlig gjelder dette hvordan avfallsmål utformes, og koblingen miljøgifter/materialgjenvinning.

Nasjonalt mål 4.4: Døgnmiddelkonsentrasjonen av svevestøv (PM10) skal ikke overskride 50 µg/m³ mer enn 7 dager pr. år.

Nasjonalt mål 4.5: Timemiddelkonsentrasjonen av nitrogendioksid (NO₂) skal ikke overskride 150 µg/m³ mer enn 8 timer pr. år.

Føring

70. Forsterke oppfølging av kommunene, både kommuner som har overskridelser av grenseverdiene, kommuner i fare for overskridelser, og generell veiledning av kommunene som forurensningsmyndighet, jf. Riksrevisjonens rapport og ESAs sak om Norges overholdelse av forpliktelsene etter luftkvalitetsdirektivet.

Oppdragsliste 2016 for resultatområde 4 Forurensning

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Tidsplan
71. Utarbeide utkast til vedlegg til avfallsstrategien om forebygging og status for avfallsbehandling og infrastruktur, jf. dialog med ESA.	1. oktober
72. Følge opp Fylkesmannens evaluering og godkjenning av avfallsplanene for de større industri-, fiskeri, og ankomsthavner i fylket. Følge opp Fylkesmannens arbeid med å få en oversikt over alle havnene i fylkets kystkommuner, jf. Skipsavfallsdirektivet – ESA-sak.	15. september
73. Forslag om hva som skal prioriteres av nasjonale og internasjonale tiltak mot forurensning av mikroplast, jf. også UNEA 2014 og tildelingsbrevet for 2015.	15. april for internasjonale tiltak slik at de er klare før UNEAII i mai 2016. Frist for nasjonale tiltak utsettes, ny frist avtales med departementet.
74. Utarbeidelse av forskrift for tilskuddsordning for opprydding av marin forsøpling.	
75. Akvakultur – videreføring av arbeidet med forskriftsregulering av akvakultur.	Etter avtale med departementet
76. Sammenstilling av mottatt informasjon fra parter til Basel-konvensjonen om dekaBDE i avfallsstrømmer og levering av analyse av informasjonen til konvensjonens 13. partsmøte (2017). Arbeidet vil gi grunnlag for å vurdere hvilke regulatoriske tiltak som bør gjennomføres.	31. desember
77. Videreføre arbeidet med gjødselvereforskriften. Det vil bli gitt eget oppdragsbrev.	Etter avtale med departementet
78. Oppfølging av rapporten om utnyttelse av fosfor som ressurs.	Etter avtale med departementet
79. Levere rapport om status for nullutslippsarbeidet knyttet til petroleumsvirksomhet.	Etter avtale med departementet
80. Utvikle beregningsverktøy for lokal luftkvalitet i samarbeid med øvrige involverte direktorater, jf. oppdrag i 2014.	Etter avtale med departementet (oppdraget går over flere år)

81. I samarbeid med berørte direktorater vurdere behovet for ytterligere virkemidler for å nå forslag til nye nasjonale mål, jf. anmodningsvedtak 574.	Etter avtale med departementet
82. Innspill i arbeidet med oppfølgingen av Riksrevisjonens anbefalinger vedrørende oppgave- og ansvarsfordeling mht. lokal luft, samt klargjøring av hvilke tiltak og virkemidler som er tilgjengelige etc. for kommunene.	31. desember
83. Bistå i arbeidet med endring av forurensningsforskriften kap. §5-4 om støy.	Første halvdel av 2016
84. Evaluere Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging, T-1442	Jf. tidligere oppdrag, frist 1. juni 2016
85. Utarbeide grunnlagsmateriale og forslag til ny handlingsplan for støy mot 2020.	Jf. tidligere oppdrag, frist utsatt til 1. desember 2016
86. Gjennomføre høring av direktiv om felles beregningsmetodikk for støy (2015/996/EU).	Etter avtale med departementet

3.5 Klima

Nasjonalt mål 5.1 Norge skal bli et lavutslippssamfunn i 2050.
 Nasjonalt mål 5.2 Norge skal være karbonnøytralt i 2050.
 Nasjonalt mål 5.3 Norge vil påta seg en betinget forpliktelse om minst 40 prosent utslippsreduksjon i 2030 sammenlignet med 1990.
 Nasjonalt mål 5.4 Som en del av en global og ambisiøs klimaavtale der også andre industriland tar på seg store forpliktelser, skal Norge ha et forpliktende mål om karbonnøytralitet senest i 2030. Det innebærer at Norge skal sørge for utslippsreduksjoner svarende til norske utslipp i 2030.
 Nasjonalt mål 5.5 Norge skal fram til 2020 kutte de globale utslippene av klimagasser tilsvarende 30 prosent av Norges utslipp i 1990.

Føringer

87. Direktoratet skal gi faglig underlag til UD's arbeid med å etablere et system for måling og rapportering av reduserte klimagassutslipp som resultat av klimarelatert bistand, i første omgang energibistanden.
88. Direktoratet skal bidra inn i prosessen med å etablere samarbeid med etiopiske miljømyndigheter med formål å få på plass et nasjonalt utslippsregnskap på klimagasser.
89. Direktoratet skal bistå med faglige avklaringer i det nasjonale arbeidet med kortlivede klimadrivere og gi faglig råd i forbindelse med KLDs arbeid med kortlivede klimadrivere i Arktisk Råd og CCAC.
90. I 2016 er det særlig viktig at direktoratet bistår departementet i arbeidet med tiltak og virkemidler nødvendig for prosessen rundt felles forpliktelse med EU, og arbeidet med

å forberede en sak til Stortinget om oppfylging av 2030-målene, inkludert bidra inn i SSBs arbeid med makroøkonomiske analyser på klimaområdet ved behov.

91. Direktoratet skal i 2016 prioritere forskningsinnsatsen på klimaområdet, herunder gi råd til departementet og bidra til forskning som gir lavutslippsutvikling i Norge.
92. Bistå departementet i arbeidet med utvikling av strategi for grønn konkurransekraft.
93. Direktoratet skal ved behov bistå KLD med faglig underlag til jordbruksforhandlingene 2016.

Nasjonalt mål 5.6 Samfunnet skal forberedes på og tilpasses klimaendringene.

Føring

94. Direktoratet skal fortsette styrkingen av sitt arbeid med klimatilpasning innen berørte fagområder.
95. I rollen som koordinerende etat for klimatilpasningen skal Miljødirektoratet i nært samarbeid med berørte direktorater sørge for økt tilrettelegging slik at aktører på lokalt, regionalt og statlig nivå tilpasser seg klimaendringene.

Fornybar energi

Føringer

96. Direktoratet skal bistå departementet i arbeidet med energimeldingen.
97. Direktoratet skal bistå departementet i å vurdere egnede mål og virkemidler for energieffektivisering og fornybar energi.

Oppdragsliste 2016 resultatområde 5 Klima

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Tidsplan
98. Utvikle tildelingskriterier og innretning av belønningsordning for klimatiltak i kommunene, samt forvalte ordningen. Det skal legges til rette for at midler lyses ut så tidlig som mulig i 2016. Forslag til tildelingskriterier oversendes til departementet innen 1. mars.	1. mars
99. Bistå departementet i arbeidet med forbud mot fyring med fossil olje, herunder bistå i forbindelse med offentlig høring og vurderinger knyttet til å utvide forbudet til også å omfatte topplast. Oppdraget spesifiseres etter nærmere avtale med departementet.	Etter avtale med departementet
100. Vurdering av hvilke regelverk som kan benyttes til å stille energikrav til bygningskomponenter med formål å stimulere til energieffektivisering i eksisterende bygg, jf. punkt i klimaforliket.	1. juli
101. Bistå departementet i arbeidet med å utvikle statistikk over klimagassutslipp i kommunene.	Etter avtale med departementet
102. Bidra til arbeidet med planfasen av Nasjonal transportplan og bistå departementet under arbeidet med den påfølgende stortingsmeldingen.	Etter avtale med departementet

103. Utkast til forskrift revidert F-gassforordning (forordning (EU) nr 517/2014. Høring og konsekvensutredning, inkludert vurdering av virkemidler. Spesifiseres i eget oppdragsbrev.	Etter avtale med departementet
104. Oppdrag om vurdering av spørsmål knyttet til en styrket satsing på utvikling av lavutslippsteknolog i industrien, jf. oppdragsbrev datert 12. november 2015.	15. februar
105. Bistå departementet i arbeidet med økning av omsetningskravet for biodrivstoff til 7,0 pst. fra 1. januar 2017 og krav om at alt omsatt biodrivstoff skal oppfylle bærekraftskriteriene.	Ferdig hørt ca. 1. mai. Konkret fremdrift avklares med departementet
106. Vurdering av virkemidler som bidrar til å fremme den typen biodrivstoff som gir lavest mulig miljøkonsekvenser i livsløpsperspektiv.	29. februar, jf. tidligere oppdrag som er gitt utsatt frist.
107. Bistå i arbeidet med implementering av ILUC-direktivet (2015/1513/EU) og direktivet om beregningsmetodikk under drivstoffkvalitetsdirektivet (2015/652/EU).	Etter avtale med departementet
108. Bistå i arbeid med plan for opptrapping av omsetningskrav for biodrivstoff fram mot 2020, overgang fra biodrivstoff basert på matvekster til mer avansert biodrivstoff med bedre bærekraft, og utviding av omsetningskrav til å omfatte avgiftsfri diesel.	Etter avtale med departementet (Ses i sammenheng med de to foregående oppdragene)
109. Utarbeide grunnlagsmateriale for mulig omsetningskrav for biodrivstoff til luftfart fra 1. januar 2018.	Etter avtale med departementet
110. Miljøfaglig bistand til departementet i arbeidet med å fremme proposisjon til Stortinget om klimalov.	Etter avtale med departementet
111. Direktoratet skal bistå KLD med faglige analyser og underlag for gjennomføring av Norges klimamål for 2030 under Parisavtalen, inkludert problemstillinger knyttet til bokføring av skog.	Etter avtale med departementet
112. Koordinere og levere innspill i arbeidet med å utarbeide forslag til statlig planretningslinje for klimatilpasning med tilhørende veiledning.	Jf. oppdrag. Frist utsatt noe, til 7. mars. Ytterligere oppdrag knyttet til veiledningsarbeidet skjer etter nærmere avtale med departementet.
113. I samarbeid med Sjøfartsdirektoratet vurdere om DNV GLs utslippsberegninger i rapporten "Sammenstilling av grunnlagsdata om dagens skipstrafikk og drivstofforbruk" (Report No.: 2014-1667 Rev.0) gir grunnlag for å: 1) forbedre nasjonale utslippstall for innenriks skipsfart inkludert konsistente historiske tidsserier og framskrivninger av utslipp til luft, og 2) forbedre metodikken beskrevet i hhv.	31. desember

<p>IPPCs og EMEP/EEAs retningslinjer for beregning av utslipp av klimagasser og forurensninger til luft fra innenriks skipsfart. Beskrive hvordan Norge eventuelt kan bidra til å utvikle de nevnte retningslinjene for utslippsberegninger og retningslinjene for rapportering av utslipp for skipsfart under LRTAP-konvensjonen og Klimakonvensjonen.</p>	
<p>114. Gjennomføre og lede pilotfase for skogplanting på nye arealer som klimatiltak i samråd med Landbruksdirektoratet, jf. oppdragsbrev av 9.4.2015.</p>	<p>2017</p>

3.6 Polarområdene

Nasjonalt mål 6.1: Omfanget av villmarkspregete områder på Svalbard skal opprettholdes, og naturmangfoldet bevares tilnærmet upåvirket av lokal aktivitet.

Resultatkrav

- 115. Forvaltningsplanen for Nordvest-Spitsbergen, Forlandet og Sør-Spitsbergen nasjonalparker skal være godkjent etter at eventuelle forskriftsendringer er gjennomført.
- 116. Prioriterte tiltak i internasjonal handlingsplan for isbjørn skal være iverksatt.
- 117. Prioriterte tiltak i handlingsplan mot fremmede arter på Svalbard skal være iverksatt.

Føringer

- 118. Miljødirektoratet må bistå departementet i arbeidet med ny Svalbardmelding.

Nasjonalt mål 6.3: Negativ menneskelig påvirkning og risiko for påvirkning på miljøet i polarområdene skal reduseres.

Føring:

- 119. Norsk formannskap i Barentsmiljøarbeidsgruppe 2016-2017 vil ha prioritet. Departementet vil i samarbeid med direktoratet presisere innsatsnivået nærmere. Miljødirektoratet skal lede undergruppen for Barents Hotspots.

Oppdragsliste 2016 for resultatområdet Polarområdene

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Tidsplan
120. Vurdering av dagens artsforvaltning på Svalbard med hovedfokus på høstbare arter og rødlistearter, videreføres. Videreføring av oppdrag gitt i 2015.	Framdriftsrapport 1. oktober Endelig rapport 2017
121. Vurdering av Sysselmannens rapport ifm kartlegging av natur- og kulturminneverdiene i nærområdet rundt Longyearbyen planområde.	1. mars
122. Sammen med Sysselmannen avklare arbeidsdeling mellom etatene og eventuelle forskriftsendringer på forurensningsområdet. Videreføring av oppdrag gitt 2015.	1. oktober
123. I samarbeid med Sysselmannen vurdere konsekvenser for dyrelivet av ferdsel, særlig i fjordene på Vest-Spitsbergen. Videreføring av oppdrag gitt i 2015.	15. april

3.7 Oppgaver på tvers av resultatområdene

Internasjonalt samarbeid

EU/EØS

Føringer:

124. Bidra til oppfølging av ny avtale for EØS-midlene for neste periode 2014-2021.
125. Deltakelse i arbeidet med økodesigndirektivet, inkludert pilotfasen for grønne produkter og virksomheter, som er sentralt i EUs satsing på sirkulær økonomi.

Oppdragsliste 2016 – EU/EØS

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Tidsplan
126. Vurdering av EU-pakke på sirkulær økonomi.	Etter avtale med departementet

Handelsavtaler

Føringer:

127. Bistå med kunnskap om miljøvarer i forbindelse forhandlinger om en miljøvareavtale (Environmental Goods Agreement).

Kunnskap

Oppdragsliste 2016 - Kunnskap

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Tidsplan
128. Utarbeide forslag til enkle, felles nøkkeltall for miljørapportering i staten.	1. mars
129. Vurdering av mulighetene for bruk av ny teknologi, spesielt jordobservasjon fra satellitter, i all miljøovervåking.	31. desember

Regelverk

Føring

130. Gi ny veiledning om klargjøring av miljømyndighetenes innsigelsespraksis i saker etter plan- og bygningsloven.

Oppdragsliste 2016 - Regelverk

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Tidsplan
131. Revidere veiledning til vedlegg III i forskrift om konsekvensutredninger i lys av revidert forskrift (etter Plan og bygningsloven).	1. desember

Offentlige anskaffelser

Føring

132. Gi departementet faglige råd i forbindelse med arbeidet med klima- og miljøhensyn i offentlige anskaffelser.

Sikkerhet og kontroll

Resultatkrav

133. Overgang til DFØs fellestjenester for lønn, personal og regnskap skal ferdigstilles.

Føringer

134. Miljødirektoratet skal ta utgangspunkt i sitt etablerte system for risikoanalyser og videreutvikle dette i samsvar med Direktoratet for økonomistyring sin veileder for risikostyring. Det er viktig at etatene følger opp tiltaksplanene for risikoanalysene, og at tiltaksplanene brukes aktivt i egen styring.
135. Følge opp IKT-strategien på de punktene som har frist for ferdigstillelse i 2016.

Oppdragsliste 2016 – Sikkerhet og kontroll

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Tidsplan
136. Gjennomgang av gebyrbruk i Miljødirektoratet og hos Fylkesmannen.	31. desember
137. Utarbeide og levere risiko- og sårbarhetsanalyser og en oversikt over risikobilde i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap.	1. mars
138. Rapport om sikkerhetstilstanden og gjennomførte øvelser.	30. april, eller gjennom arbeidet med rapportering fra Justis- og beredskapsdepartementet
139. Med bakgrunn i nasjonal strategi for informasjonssikkerhet skal etaten rapportere på: <ul style="list-style-type: none">• Kritisk infrastruktur og forebyggende tiltak i egen virksomhet.• Beredskapsplaner og behov for å sette i verk krisehåndtering i egen virksomhet, vedlikehold og revisjon.	Sammen med årsrapport

140. Statusrapport i arbeidet med etablering av responsmiljø både i egen virksomhet og for sektoren som helhet.	1. september
141. Statusrapport i arbeidet med å etablere et system for informasjonssikkerhet etter ISO 27001	1. juni
142. Fremdriftsplan for overgang til DFØs fellestjenester for egen virksomhet jf. tiltak under hovedmål 8 i IKT-strategien	1. mai
143. Gjennomføre tiltak beskrevet i IKT-strategien under hovedmål 9 for å etablere en helhetlig IT-drift i sektoren innen 1.1.2018	Fra 1. mars til 1. oktober

3.7 Fellesføringer fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Miljødirektoratet skal følge opp regjeringens fellesføring om å kartlegge hvordan brukere opplever virksomheten, [se H-14/2015 – Rundskriv – Fellesføring i tildelingsbrevene for 2016](#)

Miljødirektoratet skal i løpet av høsten 2016 ha minst én lærling.

4. BUDSJETT OG FULLMAKTER

4.1 Tildeling og budsjettforutsetninger

Tildelte bevilgninger skal disponeres i samsvar med [Prop. 1 S \(2015–2016\)](#), [Prop. 1 S Tillegg 1 \(2015-2016\)](#) og Stortingets vedtak basert på [Innst. 9 S \(2015-2016\)](#). Midlene skal for øvrig disponeres i samsvar med [bevilgningsreglementet](#), [reglement og bestemmelser for økonomistyring i staten](#), instruks for virksomhets- og økonomistyring og andre rundskriv og krav fra Finansdepartementet som er fastsatt for disponeringen av statlige budsjettmidler. Det skal fortsatt være høy fokus når det gjelder riktig tilskuddsforvaltningen. Det skal ikke foretas tilskuddsutbetalinger uten utlysning annet enn der mottakerne er nevnt spesifikt i Prop. 1 S. Tilskudd skal bare utbetales fra tilskuddsposter, mens kjøp av varer og tjenester kun skal skje fra driftsposter (og etter spesielle regler på investeringsposter) etter prosedyrene i anskaffelsesreglene. Det vises i denne sammenheng også til [Riksrevisjonens undersøkelse av tilskudd til naturmangfold og friluftsliv](#) og Riksrevisjonens undersøkelse i 2014/2015 av tilskuddsforvaltningen til Klima- og miljødepartementet med underliggende etater.

Der hvor endringer og føringer på postene sammenlignet med 2015-budsjettet er beskrevet i Prop. 1 S (2015-2016), er de ikke omtalt i tildelingsbrevet. Nedenfor presenteres derfor kun budsjettføringer ut over det som står i Prop. 1 S (2015-2016). Budsjettmessige endringer som følge av [Prop. 1 S Tillegg 1 \(2015-2016\)](#) og [Innst. 9 S \(2015-2016\)](#) er også beskrevet her. Verdt å merke seg er at alle poster i serien 01-29 og 50-59 gjennom tilleggsproposisjonen og den påfølgende stortingsbehandlingen er redusert med 0,2 pst utover de 0,5 pst som lå inne i bevilgningsbeløpene i Prop 1 S. Disse reduksjonene er alle benevnt budsjettinnsparinger knyttet til "avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform" (heretter forkortet ABE-reformen).

4.1.1 Kap. 1420/4420 Klima, naturmangfold og forurensning

Utgifter kap.1420

Følgende beløp stilles til disposisjon på kap. 1420

(i 1 000 kr)

Kap./Post	Vedtatt bevilgning 2016	Tildelt 2016
1420.01 Driftsutgifter	596 440	593 140
1420.21 Spesielle driftsutgifter	166 580	166 392
1420.22 Statlige vannmiljøtiltak	277 943	271 943
1420.23 Oppdrags- og gebyrrelatert virksomhet	142 726	142 726
1420.30 Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder, <i>kan overføres</i>	34 460	34 460
1420.31 Tiltak i verneområder, <i>kan overføres</i>	62 848	62 848
1420.32 Statlig erverv, fylkesvise verneplaner, <i>kan overføres</i>	2 392	2 392
1420.33 Statlig erverv, nytt vern, <i>kan overføres</i>	1 562	1 562
1420.34 Statlige erverv, nasjonalparker, <i>kan overføres</i>	32 580	32 580
1420.35 Statlig erverv, nytt skogvern, <i>kan overføres</i>	392 112	392 112
1420.37 Skogplanting, <i>kan overføres</i>	15 000	15 000
1420.38 Restaurering av myr, <i>kan overføres</i>	13 000	13 000
1420.39 Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 69 og 79</i>	12 622	12 622
1420.61 Tilskudd til klimatilpassingstiltak, <i>kan overføres</i>	104 058	104 058
1420.69 Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79</i>	170 568	170 568
1420.70 Tilskudd til vannmiljøtiltak, <i>kan overføres</i>	33 255	33 255
1420.71 Marin forsøpling, <i>kan overføres</i>	15 290	15 290
1420.72 Erstatninger for beitedyr tatt av rovvilt, <i>overslagsbevilgning</i>	144 837	144 837

1420.73 Tilskudd til rovvilttiltak, <i>kan overføres</i>	70 051	70 051
1420.74 CO2-kompensasjonsordning for industrien	523 728	523 728
1420.75 Utbetaling for pant av bilvrak, <i>overslagsbevilgning</i>	420 000	420 000
1420.76 Refusjonsordninger, <i>overslagsbevilgning</i>	64 827	64 827
1420.77 Diverse organisasjoner og stiftelser m.m.	10 885	10 885
1420.78 Friluftsmål, <i>kan overføres</i>	157 821	157 821
1420.79 Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 69</i>	650	650
1420.81 Verdensarvsområder, kulturlandskap og verdiskaping naturarv, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	26 261	26 261
1420.82 Tilskudd til truede arter og naturtyper, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	64 989	64 989
1420.84 Internasjonalt samarbeid	4 834	4 834
1420.85 Naturinformasjonssentre, <i>kan overføres</i>	51 278	51 278
SUM KAP. 1420	3 613 597	3 604 109

Tilsagnsfullmakter under kap. 1420:

Miljødirektoratet gis fullmakt til å gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og tidligere pådratt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelsen	Samlet ramme
1420	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder	55,0 mill. kroner
1420	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner	8,8 mill. kroner
1420	33	Statlige erverv, nytt vern	11,2 mill. kroner
1420	34	Statlige erverv, nasjonalparker	1,0 mill. kroner
1420	35	Statlige erverv, skogvern	116,4 mill. kroner

1420	78	Friluftsmål	3,0 mill. kroner
1420	85	Naturinformasjonssenter	2,0 mill. kroner

Bestillingsfullmakter under kap. 1420:

Miljødirektoratet gis fullmakt til å foreta bestillinger utover gitte bevilgninger, men samlet ramme for nye bestillinger og tidligere pådratt ansvar må ikke overstige følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1420	22	Statlige vannmiljøtiltak	19,0 mill. kroner
1420	31	Tiltak i verneområder	3,0 mill. kroner

Fullmakt til å inngå forpliktelser under kap. 1420 til oppryddingstiltak:

Det kan pådras forpliktelser for framtidige år til å kjøpe inn materiell og til å gi tilsagn om tilskudd ut over vedtatt bevilgning under postene 39, 69 og 79 Oppryddingstiltak, men slik at samlet ramme for nye forpliktelser og gammelt ansvar ikke overstiger 151,7 mill. kroner.

Spesielle budsjettforutsetninger:

Post 01:

- Det er holdt tilbake 3,3 mill. kroner som vil bli tildelt Folkehelseinstituttet for faglig bistand i arbeidet med utarbeiding av et regelverk for kjemiske stoffer i EU og globalt, samt bistand i vurderinger av lokal luftkvalitet.
- I omtalen av budsjettendringer for kap. 1420 post 22 på side 84, i andre spalte, i Prop. 1 S står det at det er flyttet 1 mill. kroner til post 21 som Statens naturoppsyn skal disponere til å økt oppsyn på riksgrensestrekningen i Tanavassdraget. Dette er feil. Det skulle stått at midlene er flyttet til post 01. På "mottaker-posten" står det riktig, dvs. at midlene er omtalt under post 01, og ikke under post 21.
- Det skal settes av midler til ansettelse av tre nasjonalparkforvaltere, fordelt med én stilling til Reinheimen nasjonalpark, én til Forollhogna nasjonalpark, og én stilling på deling til Reisa nasjonalpark og Kvænangsbotten-Navitdalen landskapsvernområder.
- I tillegg til endringene som er omtalt i postomtalen i Prop 1 S (2015-2016) er bevilgningen redusert med 1 mill. kroner knyttet til videreutvikling av metodene for regnskapet for klimautslipp til luft. Direktoratet ble varslet om det forestående kuttet i brev av 27.03.15 med retningslinjer og frister for budsjettforslag fra Miljødirektoratet for 2016. Vi viser for øvrig til at det er lagt inn en økning på 6,4 mill. kroner under post 21 til kommunal klimagasstatistikk, jf. omtale nedenfor.
- Gjennom stortingsbehandlingen er det lagt inn 100 mill. kroner til belønningsordning for reduksjon i klimagass i kommunene. Av disse er 2

mill. kroner satt av til administrasjon av ordningen under post 01 mens resterende er lagt på post 61.

- For å dekke administrative kostnader knyttet til oppfølging av den nye forskriften om fremmede organismer er posten gjennom stortingsbehandlingen økt med 2 mill. kroner.
- Sammenlignet med Prop. 1 S (2015-2016) er posten redusert med ytterligere 1,174 mill. kroner knyttet til ABE-reformen.

Post 21:

- I tråd med tabell på side 28 i Prop. 1 S er tre formål øremerket innenfor økningen på posten. Det gjelder kommunal klimagasstatistikk med 6,4 mill. kroner, oppsyn og kontroll med motorferdsel i utmark med 4,2 mill. kroner, og merkevarestrategi - og besøksstrategier for Norges nasjonalparker med 2,6 mill. kroner (øvrige økning til merkevaren Norges nasjonalparker ligger med 3,4 mill. kroner under post 31, jf. postomtale i Prop. 1 S.)
- Som nevnt i postomtalen er det lagt inn midler til bilateralt samarbeid med miljøpolitisk viktige land. Øvrige kostnader vil bli dekket av ambassadene gjennom regionalbevilgningen på Utenriksdepartementets budsjett.
- Midlene som i postomtalen er omtalt som arbeid med tidlig påvirkning av EUs regelverk, livsløpsanalyser og grønne produkter gjelder samme formål som under føring nr. 125 er omtalt som arbeid med økodesigndirektivet.
- Det ble i tildelingen for 2015 lagt inn midler under posten til evaluering av den regionale rovviltforvaltningen og de regionale bestandsmålene for rovvilt. Siden evalueringen ikke blir ferdigstilt i 2015 er midlene forlenget ut 2016.
- 188 000 kroner av bevilgningen er holdt tilbake. Midlene er i postomtalen i Prop. 1 S omtalt i forbindelse med utredning av forpliktelser for Norge av nytt EU-direktiv om reduksjon i forurensende utslipp til luft (NEC-direktivet). I utarbeidelsen av 2016-budsjettet ble midlene ved en feil plassert på kap. 1420 post 21, mens de skulle vært plassert på kap. 1400 post 21. Midlene vil bli benyttet av departementet.
- Fra andre poster under Klima- og miljødepartementets budsjett er det flyttet 1,5 mill. kroner til denne posten for å styrke arbeidet med helhetlig forvaltningsplaner for havområdene.
- Vi gjør oppmerksom på en feil i postomtalen i budsjettproposisjonen for denne posten. Den naturlige skolesekken er nevnt som en av formålene det er lagt inn 19 mill. kroner til på posten. Dette er ikke riktig da disse midlene ligger på kap. 1400 post 21. Den naturlige skolesekken er følgelig ikke en av de formål direktoratet trenger å prioritere innenfor økningen på 19 mill. kroner.
- I postomtalen er det nevnt at posten er redusert med 1,6 mill. kroner, hvorav 0,6 mill. kroner er knyttet til avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen. Det er ikke omtalt hva resterende 1,0 mill. kroner er knyttet til. Det gjelder midler til "Økonomisk vekst og ambisiøs klimapolitikk" som lå inne som et ettårig tiltak i 2015. Direktoratet ble varslet om det forestående kuttet i brev av 27.03.15 med retningslinjer og frister for budsjettforslag fra Miljødirektoratet for 2016.

- Gjennom stortingsbehandlingen er det lagt inn 10 mill. kroner til arbeidet mot marin forsøpling. Av disse er 5 mill. kroner lagt på post 21 og resten på post 71.
- Bevilgningen er økt med 13 mill. kroner sammenlignet med Prop. 1 S (2015-2016) for å styrke arbeidet med naturmangfold, herunder styrke arbeidet med nye faggrunnlag og handlingsplaner for prioriterte arter og utvalgte naturtyper. Videre skal kunnskapsgrunnlaget og veiledning for ivaretagelse av naturverdier i kystsonen i planprosesser styrkes. Arbeid med fremmede arter skal styrkes, blant annet gjennom et oppdatert kunnskapsgrunnlag, informasjon om regelverk, samt kunnskapsoppbygging knyttet til bekjempelsesarbeid. Det henvises til Stortingets Innst. 9S (2015-2016).
- Gjennom stortingsbehandlingen er skogvernet styrket med 75 mill. kroner. Av disse er 2 mill. kroner lagt på post 21 for å dekke økte driftsutgifter knyttet til aktivitetsøkningen og til evaluering av skogvernet med en oppdatering av mangelanalysen over hvilke skogtyper som er dårlig representert i vernet så langt.
- Sammenlignet med Prop. 1 S (2015-2016) er posten redusert med ytterligere 250 000 kroner ifm ABE-reformen.

Post 22:

- Gjennom stortingsbehandlingen er midlene til ulike vannmiljøtiltak økt med 64,5 mill. kroner. Av disse er 44,5 mill. kroner lagt på post 22. Den økte bevilgningen fordeles slik at arbeidet med generell vannforvaltning (underpost 22.3) styrkes med 34,5 mill. kroner, kalking (underpost 22.1) med 7,5 mill. kroner og arbeidet med anadrome laksefisk (underpost 22.2) med 2,5 mill. kroner.
- Økningen på 34,5 millioner kroner skal bidra til at kompetansen på vannregionnivå styrkes, og til at overvåking av store innsjøer og grunnvann videreføres og økes. Midlene kan også brukes til miljøforbedrende tiltak der staten selv (direktoratet eller fylkesmannen) står som direkte oppdragsgiver og administrator av tiltakene i form av kjøp av varer og tjenester. Det kan ikke overlates til kommunene eller fylkeskommunen å administrere tiltakspengene, ei heller gi dem som tilskudd til private.
- Vi ber direktoratet vurdere kalkbehandling i Oslofjorden på bakgrunn av flertallsmerknad om dette i Innst. 9 S (2015-2016). En eventuell kalkbehandling i Oslofjorden skal belastes underpost 22.1 Kalking.
- Sammenlignet med Prop. 1 S (2015-2016) er posten redusert med ytterligere 0,5 mill. kroner knyttet til ABE-reformen. Kuttet er fordelt med hhv. 134 000, 258 000 og 108 000 kroner på underpostene 1-3.
- I bevilgningen ligger det inne 4 mill. kroner til drift av genbanken for Hardangerlaksen og 2 mill. kroner til innsamling av genmateriale fra fiskebestandene. Grunnet forsinkelsene i byggingen av genbanken har departementet holdt tilbake disse midlene med tanke på bevilgningsreduksjon i løpet av året og gjenbevilgning i senere budsjett-terminer når genbanken er i drift.

Post 23:

- Sammenlignet med Prop. 1 S (2015-2016) er posten redusert med ytterligere 172 000 kroner knyttet til ABE-reformen.

Post 31:

- Gjennom stortingsbehandlingen er bevilgningen økt med 15 mill. kroner sammenlignet med Prop. 1 S (2015-2016).

Post 35:

- Posten ble gjennom Prop. 1 S Tillegg 1 (2015-2016) redusert med 5 mill. kroner for deretter å bli økt med 73 mill. kroner i budsjettforliket. Sammenlignet med Prop. 1 S (2015-2016) er posten gjennom stortingsbehandlingen følgelig økt med 68 mill. kroner. Vi viser for øvrig til at post 21 er økt med 2 mill. kroner knyttet til skogvern.

Post 38:

- I tråd med formuleringene "planlegging og oppfølging" i postomtalen kan det brukes midler til å kartlegge myrene som skal restaureres og overvåke dem i et par etterfølgende år for å vurdere resultatet. Posten dekker også detaljovervåking av enkeltmyrer dersom det er viktig for å følge effekten mht. klimagassregnskapet, bedring i økologisk tilstand osv. Kurs og samlinger for Fylkesmannen og andre som skal lære mer om myrrestaurering må direktoratet dekke over en driftspost.

Post 61:

- Gjennom stortingsbehandlingen er det lagt inn 100 mill. kroner til ny belønningsordning for kutt av klimagassutslipp i kommunene. Av beløpet er post 61 økt med 98 mill. kroner og post 01 med 2 mill. kroner.

Post 69:

- Gjennom stortingsbehandlingen er bevilgningen økt med 35 mill. kroner i budsjettforliket.

Post 70:

- Som følge av at budsjettet til ulike vannmiljøtiltak gjennom stortingsbehandlingen er økt med 64,5 mill. kroner er post 70 økt med 10 mill. kroner fordelt med 7,5 mill. kroner til underpost 70.1 Kalking og 2,5 mill. kroner til underpost 70.2 Anadrom laksefisk.

Post 71:

- Gjennom stortingsbehandlingen er det lagt inn 10 mill. kroner til arbeidet mot marin forsøpling. Av disse er 5 mill. kroner lagt på post 71 og resten på post 21.

Post 75:

- Sammenlignet med Prop. 1 S (2015-2016) er posten nedjustert med 58,485 mill. kroner i forbindelse med Prop. 1 S Tillegg 1 (2015-2016).

Post 77:

- Bevilgningen er gjennom stortingsbehandlingen økt med 2,5 mill. kroner til soppkontroll i regi av Norges sopp- og nyttevekstforbund.

Post 78:

- Av midlene til ordningen "Tiltak i statlig sikrede friluftslivsområder" skal minst 2 mill. kroner øremerkes konkrete tiltak for tilrettelegging for funksjonshemmede på de sikrede områdene.

- I forbindelse med stortingets budsjettbehandling ble posten styrket med 20 mill. kroner. Midlene skal fordeles med 15 mill. kroner til tilskuddsordningen "Friluftslivsaktivitet" og 5 mill. kroner til tilskuddsordningen "Friluftslivsaktivitet for personer med innvandrerbakgrunn". Det vises til følgende føring til fra energi- og miljøkomiteen i forbindelse med styrkingen av posten: "Flertallet legger til grunn at økningen går til formålet friluftslivsaktivitet og støtter opp om frivillige organisasjoner som legger til rette for aktivitet og naturopplevelser. Flertallet peker i den sammenheng på at Norsk Friluftsliv har opparbeidet en ordning for støtte til organisasjonene under sin paraply og forutsetter at denne ordningen styrkes som følge av den økte bevilgningen."

Post 82:

- Av forventet ubrukt, overført beløp fra 2015 til 2016 må 5 mill. kroner holdes tilbake for eventuell omdisponering i revidert nasjonalbudsjett.
- Gjennom stortingsbehandlingen er bevilgningen på posten økt med 10 mill. kroner, fordelt med 5 mill. kroner på underpost 1 og 5 mill. kroner på underpost 2.
- Over flere år har det vært mindreforbruk på posten og departementet påpeker derfor viktigheten av at Miljødirektoratet planlegger slik at hele det disponible budsjettet blir brukt.

Post 84:

- I budsjettproposisjonen er Naturpanelets Bonnsekretariat ved en uteglemmelse ikke nevnt i listen over internasjonale organisasjoner som det skal utbetales til under overskriften "Tildelingskriterium". Bonnsekretariatet er dog nevnt i innledningen til postomtalen som begrunnelse for at posten er økt med 3 mill. kroner. For ordens skyld understreker vi at Bonnsekretariatet skal ha midler som omtalt innledningsvis.

Post 85:

- Gjennom stortingsbehandlingen er bevilgningen redusert med 4 mill. kroner med begrunnelse i at det ikke er behov for å opprettholde hoveddelen av støtten til laksesenter i 2016. Vi ber imidlertid direktoratet i denne sammenheng merke seg at Stortinget i Innst. 9 S viser til at posten er overførbart, og at de legger til grunn at ubenyttede midler bevilget for 2015 overføres til samme post for 2016.

Felles føringer for postene 30, 32, 33, 34 og 35

Omtalen av føringene under er forkortet da disse har vært gjengitt over flere år. Tidligere føringer gjelder like fullt, dersom ikke annet framgår av årets omtale.

Direktoratet må føre et detaljert budsjett/regnskap i form av et regneark for hver av postene 30, 32, 34 og 35. Dette regnearket skal være utgangspunkt og referanse for alle rapporteringer fra direktoratet til Klima- og miljødepartementet utover i året og i økonomioppfølging av postene for øvrig. Samtidig må regnearket inneholde prognoser for kommende års budsjett og vedlegges som grunnlag for direktoratets innspill til budsjettet for kommende år.

Regnearket må inneholde budsjett og regnskap både i forhold til bevilgning og i forhold til tilsagnsfullmakt. Det er mulig dette må gjøres i to forskjellige oversikter, men sammenhengen mellom disse må bestå av linker mellom tallene som gjør det lett å identifisere hvordan dette er regnet ut, og slik at både bevilgningsbehov og fullmaktsbehov automatisk er oppdaterte.

De oppdaterte regnearkene skal oversendes Klima- og miljødepartementet ved følgende tidspunkter:

- Samtidig med innmelding av tall og forklaringer til statsregnskapet for det foregående året (dvs. alle poster).
- Sammen med direktoratets budsjettforslag for kommende år (alle poster), medio/ultimo april.
- I de tilfeller og for de(n) post(er) direktoratet spiller inn behov for endringer i bevilgninger eller tilsagnsfullmakter i forbindelse med RNB eller ny salderingen.

Miljødirektoratet bes være oppmerksom på at Klima- og miljødepartementet vil belaste postene med tinglysningsgebyr i forbindelse med vernevedtak.

Felles føringer for postene 39, 69 og 79

Det er i fellesskap etablert maler for rapportering på prognoser for tilsagn og utbetalinger for forslag til nye prosjekter (dokument A), for rapportering på prognoser for tilsagn og utbetalinger for gamle, pågående eller avklarte prosjekter (dokument B), og for beregninger av endringer i fullmakten (dokument C). Vi ber om at Miljødirektoratet fyller ut/reviderer dokumentene og leverer følgende til departementet til følgende frister:

- Første halvdel juni 2016: Til prosess med rammefordelingsforslaget for 2017 – dok. B og C. Til forberedelser til budsjettkonferanse for budsjett 2017 – oppdatert dok. A, samt oppdaterte tekstlige utdypinger hvis aktuelt.
- Før jul 2016: Forslag til store nye satsinger for 2018-budsjettet - dok. A. Det kommer eget bestillingsbrev fra departementet for store, nye satsinger samlet, om lag i slutten av oktober 2016.
- Før jul 2016 (gjerne samtidig med forslaget til store nye satsinger): Revisjon av forventete utbetalingsprofiler og finansieringsbehov til konsekvensjusteringsprosessen for 2018-budsjettet – dok. B og C.

I tillegg etter behov, dersom det skulle oppstå endringer underveis av en viss størrelse i utbetalingsprognoser eller finansierings- og tidsplaner, bes det om oppdaterte tall for den eller de konkrete prosjektene det gjelder, pluss utdypende tekstlige omtaler om hva endringen innebærer og hvorfor den har oppstått:

- Siste halvdel februar 2016: Eventuelle større endringer i forventede utbetalinger i 2016, til RNB.
- Siste halvdel februar 2016: Eventuelle større endringer i forslagene fra før jul 2015 til store nye satsinger for 2017, til budsjettkonferansen.
- Før 4/7/2016: Eventuelle større endringer i det som ble innlevert i begynnelsen av juni til rammefordelingsforslag (2017) og budsjettkonferansen (2017).
- Før 15/9/2016: Eventuelle større endringer i forventede utbetalinger i 2016, oppstått etter RNB, til nysalderingsprosessen for 2016.

Inntekter kap. 4420

Det er budsjettert med følgende inntekter under kap. 4420

(i 1 000 kr):

Kap./Post	Vedtatt bevilgning 2016	Tildelt 2016
4420.01 Oppdrag og andre diverse inntekter	1 166	1 166
4420.04 Gebyr, forurensningsområdet	37 311	37 311
4420.06 Gebyr, fylkenes miljøvern-avdelinger	28 330	28 330
4420.07 Gebyr, kvotesystemet	11 122	11 122
4420.08 Gebyr, naturforvaltningsområdet	4 714	4 714
4420.09 Internasjonale oppdrag	62 173	62 173
SUM KAP. 4420	144 816	144 816

- Sammenlignet med Prop. 1 S (2015-2016) er postene redusert i forbindelse med ABE-reformen under post 23. Reduksjonen på utgiftspost 23 er imidlertid 12 000 kroner høyere enn reduksjonene på inntektspostene under kap. 4420. Vi ber Miljødirektoratet vurdere om dette har uheldige konsekvenser og eventuelt foreslå nødvendige bevilgningsendringer i sitt innspill til RNB 2016.

4.1.2 Kap. 1425/5578 Vilt- og fisketiltak/Sektoravgifter under Klima- og miljødepartementet

Utgifter kap.1425

Følgende beløp stilles til disposisjon under kap. 1425

(i 1 000 kr):

Kap./Post	Vedtatt bevilgning 2016	Tildelt 2016
1425.01 Driftsutgifter	12 798	12 798
1425.21 Spesielle driftsutgifter	26 100	26 100
1425.70 Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i>	11 000	11 000
1425.71 Tilskudd til viltformål, <i>kan overføres</i>	30 600	30 600
SUM KAP. 1425	80 498	80 498

Direktoratet må disponere postene under kap. 1425 slik at eventuelle mindreinntekter under kap. 5578 post 71 og 72 kan kompenseres ved tilsvarende mindreforbruk på de aktuelle utgiftspostene under kap. 1425. Forslag til justerte bevilgninger fremmes i forbindelse med RNB eller ny salderingen.

Spesielle budsjettforutsetninger:

Post 01:

- Det må settes av midler til finansiering/delfinansiering av arealbruksprosjekt på villrein i Rondane sør villreinområde. I tråd med regional plan for Rondane og Sølnekletten skal områdebruken rundt Bjørsjøen og Lauvåsen i Stor-Elvdal utredes. Midlene kan belastes post 21 om dette er mer hensiktsmessig.
- Gjennom stortingsbehandlingen er posten redusert med 26 000 kroner knyttet til ABE-reformen.

Post 21:

- Gjennom stortingsbehandlingen er posten redusert med 52 000 kroner knyttet til ABE-reformen.

Inntekter kap.5578

Det er budsjettet med følgende inntekter under kap. 5578 (i 1 000 kr):

Kap./Post	Vedtatt bevilgning 2016	Tildelt 2016
5578.71 Jeger- og fellingsavgifter	79 018	79 018
5578.72 Fiskeravgifter	14 542	14 542
SUM KAP. 5578	93 560	93 560

Spesielle budsjettforutsetninger:

Post 71:

- Gjennom stortingsbehandlingen er posten redusert med 150 000 kroner knyttet til ABE-reformen. Reduksjonen er større enn reduksjonen på motsvarende utgiftsposter tilsier. Departementet vil beregne riktig tallgrunnlag med sikte på å fremme korreksjon i RNB 2016.

Post 72:

- Gjennom stortingsbehandlingen er posten redusert med 31 000 kroner knyttet til ABE-reformen. Reduksjonen er større enn reduksjonen på motsvarende utgiftsposter tilsier. Departementet vil beregne riktig tallgrunnlag med sikte på å fremme korreksjon i RNB 2016.

4.1.3 Tildelinger under andre kapitler på Klima- og miljødepartementets budsjett

Til disposisjon under kap.1400

(i 1 000 kr):

1400.21 Spesielle driftsutgifter

25 200

I motsetning til i 2015 er tildelte beløp for 2016 netto beløp, dvs eksklusiv mva. Mva-utgifter kommer i tillegg og skal belastes kap. 1633 post 01.

De tildelte midlene fordeler seg til følgende formål:

- 6 mill. kroner til arbeid med vannforvaltning/vanndirektivet (prosjektnr 1633 0210)

- 1 mill. kroner til arbeid med praktisering av naturmangfoldloven (prosjektnr 1638 0215)
- 0,4 mill. kroner til studie av effekten av sykling og ridning på verneverdier (prosjektnr 1635 0212)
- 2,575 mill. kroner til Den naturlige skolesekken (prosjektnr 1639 0620)
- 1,8 mill. kroner til styrket forvaltning av verneområdene (prosjektnr 1635 0216)
- 2,25 mill. kroner til kartlegging av reservoarer for antibiotika-resistens (prosjektnr 1636 0212)
- 2,25 mill. kroner til finansiering av nasjonalt overvåkingsprogram for tamrein (prosjektnr 1636 0211). Miljødirektoratet tildeles også 2,5 mill. kroner over kap. 1410 post 21 Miljøovervåkning og miljødata til samme formål.
- 1 mill. kroner til iverksetting av et pilotprosjekt for å prøve ut bruk av kommunedelplaner som verktøy for å ta vare på naturmangfold (prosjektnr 1638 0216). Det kan også være aktuelt å la prosjektet omfatte andre modeller for arbeid med naturmangfold i kommuneplanleggingen. Prosjektet skal gjennomføres i noen utvalgte kommuner i 2016 og 2017. I etterkant av gjennomføringen skal prosjektet bli evaluert.
- 3 mill. kroner til Klimaservicesenteret (prosjektnr.16542120)
- 2 mill. kroner til klimatilpasningsarbeidet (prosjektnr. 16542110)
- 2 mill. kroner til arbeidet med kortlivede klimadrivere (prosjektnr. 16552110)
- 1,5 mill. kroner til arbeidet med helhetlig havforvaltning (prosjektnr. 1663 0100). Endelig bruk av midlene til arbeidet med marint miljø må avtales i kontakt med departementet.

1400.62 Den naturlige skolesekken 3 323

1400.76 Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak 4 750

- Den naturlige skolesekken med 2,3 mill. kroner (prosjektnr 1639 0760)
- Fremmede arter med 2 mill. kroner (prosjektnr 1633 0760)
- Det internasjonale arbeidet i regi av Norsk institutt for vannforskning (NIVA) med 0,45 mill. kroner. (prosjektnr 1633 0760)
- 1 mill. kroner til beregningsverktøy for lokal luftkvalitet. Tilskuddsmidlene må lyses ut av Miljødirektoratet

1400.79 Tilskudd til kulturminneforvaltning 6 300 000

- Beløpet er tildelt til utbetaling av tilskudd til drift av autoriserte verdensarvsentre. Tilskuddsmidlene omfatter grunntilskudd på inntil 1,8 mill. kroner for hvert senter og prosjektmidler til utstillings – og formidlingsoppgaver. Direktoratet bes innen 1. april melde tilbake hva som vil bli utbetalt over ordningen slik at departementet i et supplerende tildelingsbrev kan trekke tilbake resterende beløp for bruk til andre formål knyttet til verdensarvsentre.

Til disposisjon under kap.1410

(i 1 000 kr):

1410.21 Miljøovervåking og miljødata 200 830

- I delbevilgningen til Miljødirektoratet er det tatt ut 2 mill. kroner til bevaring/overvåking av sukkertare i interne konsekvensjusteringer etter at disse har stått inne i forutbestemt varighet på 3 år.
- Det er i sum trukket ut 1,332 mill. kroner fra bevilgningen knyttet til ABE-reformen (inkl. reduksjonen i Prop 1 S), hvorav direktoratets andel er 1,195 mill. kroner.
- Av postens prisjustering på 3,601 mill. kroner har direktoratet fått 3,229 mill. kroner.
- 2,5 mill. kroner av tildelingen skal brukes til finansiering av nasjonalt overvåkingsprogram for tamrein. Miljødirektoratet tildeles også 2,25 mill. kroner (netto, dvs ekskl. mva) over kap. 1400 post 21 Spesielle driftsutgifter til samme formål. Sistnevnte tilsvarer nivået fra 2015-tildelingen når man tar i betraktning at 2015-tildelingen var brutto (dvs inkl. mva)
- Posten er økt med 30 mill. kroner som følge av budsjettforliket, 10 mill. kroner av økningen skal benyttes til overvåking og kunnskapsinnhenting om vannmiljøet og 20 mill. kroner skal benyttes til det økologiske grunnkartet.
- Når det gjelder økningen på 10 mill. kroner til vannmiljø skal den særskilt gå til fjordovervåking i henhold til vannforskriften, innbefattet Oslofjorden. Det vises i så måte til flertallsmerknad om å lage et kunnskapsgrunnlag for vannforvaltningsplaner for Oslofjorden på side 150-151 i Innst. 9 S (2015-2016). Vi ber Miljødirektoratet legge frem et forslag til departementet for overvåking av et hensiktsmessig antall prioriterte lokaliteter/områder.

1410.54 Artsprosjektet m. m 29 971

- Sammenlignet med Prop. 1 S (2015-2016) er posten redusert med ytterligere 60 000 kroner knyttet til ABE-reformen.

4.1.4 Tildelinger under kapitler på andre departementers budsjett

118.01 Nordområdene mv.

Når det gjelder prosjektsamarbeid under Den norsk-russiske miljøvernkommisjonen og Barentssamarbeidet samt prosjektsamarbeid under Arktisk råd er beløp ikke fastsatt. Nærmere omtale om beløp og bruk av midlene vil bli avtalt i senere brev.

4.2 Delegering av budsjettmessige fullmakter

Miljødirektoratet delegeres myndighet til:

1. å benytte unntaksbestemmelsene i bevilgningsreglementet. Dette gjelder:
 - a. å foreta nettobudsjettering ved utskifting av utstyr,
 - b. overskridelse av driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter,
 - c. overskridelse av investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel,
 - d. overskridelse av driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre påfølgende budsjetterminer, og
 - e. inngåelse av leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret.
2. I tillegg til den generelle merinntektsfullmakten i henhold til unntaksbestemmelsene i Bevilgningsreglementet delegeres også etaten myndighet til å overskride bevilgningene under kapittel 1420 post 23 mot tilsvarende merinntekter under kapittel 4420 postene 01, 04, 06, 08 og 09, jf. Prop. 1 S 2015-2016) romertallsvedtak II.

Flere poster har oppdeling på underpostnivå. Stortinget vedtar budsjettet på postnivå. Inndelingene på underpostnivå er derfor kun tentative og omdisponeringer mellom disse utført av Miljødirektoratet trenger ikke vedtak om bevilgningsendring i Stortinget, ei heller godkjenning fra Klima- og miljødepartementet eller Finansdepartementet.

5. RAPPORTERING

Etatene rapporterer resultater og regnskap i foreløpig og endelig årsrapport, som viser status per 31. august og 31. desember 2016. Rapportene skal foreligge minst to uker før etatsstyringsmøtene.

Vi minner om at virksomheten må ha et system slik at budsjetteringen og regnskapsføringen internt kan fordeles på de ulike virkemiddel- og resultatområdene.

Frister for rapporteringer for 2016 er:

Avviksrapportering 13. mai 2016

Foreløpig årsrapport 15. september 2016

Endelig årsregnskap 3. februar 2017

Endelig årsrapport 15. mars 2017

Årsrapporten skal publiseres på departementets og virksomhetens hjemmesider innen 1. mai.

6. MØTEPLAN

Møtedato	Møtetype	Punkter til dagsorden	Frist for saker	Merknad
April	Etatsstyringsmøte			
April	Etatslederkonferanse			
Oktober	Etatsstyringsmøte			
Oktober	Etatslederkonferanse			

7. OVERSIKT OVER ETATENES KOORDINERINGSANSVAR

Miljødirektoratet:

- Sammenstilling av etatenes innspill til Sysselmannen på Svalbard
- Miljøovervåking/miljødata/miljørapportering, herunder standardisering av miljødata, kvalitetssikring av miljødata, samarbeidsavtale med Statistisk sentralbyrå og samarbeidsavtale med EEA
- Miljøstatus
- Klimatilpasning
- Nasjonal samordning direktoratsgruppa for gjennomføringen av vanndirektivet

Riksantikvaren:

- Fotoarkiv

Norsk Polarinstitutt:

- Miljøovervåkingen (MOSJ) på Svalbard eller Jan Mayen

INSTRUKS FOR VIRKSOMHETS- OG ØKONOMISTYRINGEN I MILJØDIREKTORATET

Instruksen er fastsatt av Klima- og miljødepartementet i medhold av § 3 i Reglement for økonomistyring i staten og trer i kraft 15. januar 2016.

Oslo

departementsråd

1. Innledning

Instruksen inneholder grunnleggende krav til etatens virksomhets- og økonomistyring. Dokumentet beskriver etatens myndighets- og ansvarsområde, herunder roller og hovedfunksjoner, ansvar og langsiktige oppgaver på de enkelte resultatområdene. Instruksen tydeliggjør virksomhetsledelsens ansvar og andre formelle krav til etaten innenfor økonomistyring. Instruksen må ses i sammenheng med etatsstyringsheftet og det årlige tildelingsbrevet.

2. Instruksens forhold til økonomiregelverk

Virksomhets- og økonomistyringen i Miljødirektoratet skal følge de krav som er nedfelt i Reglementet for økonomistyring i staten (Reglementet) og Bestemmelser om økonomistyring i staten (Bestemmelsene). Instruksen er et supplement til Reglementet og Bestemmelsene. Fullmaktene som er nedfelt i Bestemmelsene delegeres til direktøren for Miljødirektoratet med de suppleringer og presiseringer som er nedfelt i denne instruksen. Direktoratet skal kunne dokumentere interne rutiner og prosesser i instruks, retningslinjer og rutinebeskrivelser.

Virksomhets- og økonomistyring i direktoratet skal også følge rundskriv, direktiver og retningslinjer som fastsettes av Klima- og miljødepartementet og andre myndigheter på det aktuelle område, og som er relevante for virksomhets- og økonomistyring i direktoratet. Klima- og miljødepartementet vil i egne skriv til direktoratet presisere myndigheten som delegeres til direktoratet med hjemmel i bestemmelser fra andre myndigheter. Instruksen omfatter også krav til den miljøfaglige virksomheten i Miljødirektoratet.

3. Miljødirektoratets myndighets- og ansvarsområder

Miljødirektoratet er et ordinært forvaltningsorgan underlagt Klima- og miljødepartementet, og det viktigste utøvende og rådgivende fagorganet innenfor klimaarbeid, naturforvaltning, forurensning og friluftsliv.

3.1. Oppfølging av nasjonale miljømål

Miljødirektoratet skal bidra til å oppnå de miljøpolitiske målene som årlig blir presentert i Prop. 1 S. Miljødirektoratet har et særlig ansvar på de områdene hvor etaten har myndighet og disponerer juridiske, økonomiske og administrative virkemidler. Resultatkrav, føringer og oppdrag som Miljødirektoratet skal gjennomføre det enkelte år, blir gitt i det årlige tildelingsbrevet.

3.2. Miljødirektoratets rolle og hovedfunksjoner

Myndighetsutøvelse

Miljødirektoratet skal utøve og iverksette myndighet, herunder gi konsesjoner og drive tilsyn som er tillagt eller delegert til etaten etter følgende lover med forskrifter:

- Fjellogen
- Forurensningsloven
- Friluftsløven
- Genteknologiløven
- Klimakvoteløven
- Kulturminneløven
- Lakse- og innlandsfiskeløven
- Lov om statlig naturoppsyn
- Markaløven
- Motorferdselloven
- Naturmangfoldloven
- Plan- og bygningsloven
- Produktkontrolløven
- Småbåtloven (om vannscooter)
- Svalbardmiljøloven
- Viltloven

Miljødirektoratet har ansvaret for å drive risikobasert tilsyn, og gjennomføre landsdekkende naturoppsyn i regi av Statens naturoppsyn. Etaten skal videre utøve myndighet etter naturforvaltningsvilkår i vannkraftkonsesjoner, administrere *Samlet plan for vassdrag* og forvalte ulike tilskuddsordninger. Miljødirektoratet skal sørge for informasjon og veiledning knyttet til regelverket de forvalter.

Faglig rådgivning

Direktoratet skal bidra med faglige råd og støtte til departementets arbeid med politikktutvikling, herunder gjennomføre analyser, utredninger og gi råd om tiltak, og til utvikling av regelverk og administrative og økonomiske virkemidler. Etaten skal bidra med samfunnsøkonomiske analyser og kost-nyttevurderinger av tiltak (både positive og negative) som påvirker miljøet. Etaten skal videre fremme forslag om bruk av virkemidler for å nå de nasjonale målene, bistå departementet med å vurdere trusselbildet, herunder vurdere ulike kilders bidrag til miljøproblemer og foreslå tiltak for å bedre tilstanden i økosystemene. Som en viktig del av dette arbeidet skal etaten samarbeide med berørte sektormyndigheter.

Faglig styring og veiledning av regionalt og kommunalt nivå

Miljødirektoratet skal veilede kommuner og regionale myndigheter der det er relevant i bruk av lovverk, forskrifter og andre virkemidler der etaten har myndighet eller et ansvar for å gjennomføre nasjonale miljømål. Miljødirektoratet har videre ansvaret for faglig styring og løpende dialog med Fylkesmannen på miljøområdet, samt samordning av Fylkesmannens tilsynsarbeid.

Miljøkunnskap og formidling av miljøinformasjon

Miljødirektoratet skal skaffe og formidle miljøinformasjon. Miljødirektoratet skal ha oversikt over status og utvikling i tilstanden i naturen, kunnskap om økosystemene og deres

funksjoner, og utslipp av ulike forurensninger, samt effekten av faktorer som påvirker miljøtilstanden, inklusive effekten av egne virkemidler og tiltak. Etaten må kontinuerlig vurdere behovet for økt eller revidert kunnskap om aktuelle problemstillinger innenfor sine ansvarsområder. Etaten skal også sørge for nødvendig rapportering til departementet, og bidra til samordnet innhenting, kvalitetssikring, dokumentasjon og levering av areal- og miljødata.

a) Forskning: Miljødirektoratet skal følge med på og bidra til utvikling og oppfølging av relevant forskning, og være en pådriver for forvaltningsrelevant forskning på klima- og miljøområdet. Videre skal etaten delta i strategisk oppfølging av miljøinstituttene, følge opp relevante programmer i Norges Forskningsråd og arbeidet med utvikling av strategiske instituttsatsinger (SIS) ved miljøinstituttene. Ved særlige kunnskapsmangler kan etaten selv initiere forskning hos andre. Miljødirektoratet skal også bidra inn i internasjonale prosesser, spesielt i Europa, for å støtte oppunder regjeringens målsetting i Langtidsplanen for forskning og utdanning.

b) Overvåking: Etaten skal sørge for nødvendig overvåking av utviklingen i miljøtilstanden i samarbeid med andre kunnskapsmiljøer. For alle overvåkingsprogram skal muligheten for bruk av ny teknologi vurderes, herunder bruk av satellittdata. Mulighetene for sambruk av data og måleutstyr skal være en del av vurderingen.

c) Miljødata: Miljødirektoratet har rollen som nasjonalt samordningsorgan for miljødata. Direktoratet skal også koordinere arbeidet med miljødata og fagsystemer internt i miljøforvaltningen. Miljødirektoratet skal videre sørge for at miljø- og kartdata er av god kvalitet og blir distribuert på en effektiv og rasjonell måte til brukerne, blant annet gjennom en nasjonal geoportal i henhold til geodataforskriften. Etaten skal sørge for hensiktsmessig kartlegging, blant annet som grunnlag for effektiv overvåking og for å sikre beslutningsgrunnlag for miljømyndighetene og kunnskapsgrunnlag i planprosesser og energisaker.

I tilfeller der det ikke er miljøforvaltningen selv som er eier og er ansvarlig for datainnsamling bør det etableres løsninger som gjør det mulig å legge ut slike data og sikre felles innsyn med øvrige miljødata.

d) Informasjon, formidling og naturveiledning: Etaten skal formidle pålitelig, aktuell og forståelig miljøinformasjon til allmennheten. Hovedkanalen for informasjon om miljøets tilstand og utvikling skal være miljøstatus.no. Kontakt med skoler skal i størst mulig grad integreres i Den naturlige skolesekken. Naturveiledningsordningen skal utvikles i samarbeid med nasjonalpark-, verdensarv- og villreinsentre, andre temacentre og utdanningsinstitusjoner.

Internasjonalt miljøarbeid

Miljødirektoratet skal delta i relevante internasjonale konvensjoner, prosesser og arbeid som bidrar til å stanse tapet av naturmangfold, redusere utslipp av klimagasser, utslipp av miljøgifter og redusere andre forurensende utslipp. Miljødirektoratet har en sentral rolle i arbeidet med oppfølgingen av Norges forpliktelser under EØS-avtalen og i å bruke det nordiske samarbeidet som et virkemiddel i påvirkningsarbeidet.

3.3. Miljødirektoratets ansvarsområder og langsiktige oppgaver på de enkelte resultatområde

Resultatområde 1 Naturmangfold

Tilstand i økosystemene

Bruke egne virkemidler som bidrar til god tilstand i økosystemene, herunder:

- a) Lede det faglige arbeidet med helhetlig forvaltning av ferskvann og hav og kystvann.
- b) Bygge opp og vedlikeholde et faggrunnlag for klassifisering av tilstand i økosystemene.
- c) Oppfølging av, og veiledning om regelverk for fremmede organismer, oppfølging av handlingsplaner mot fremmede organismer, samt sørge for tiltak mot prioriterte skadelige fremmede organismer.
- d) Håndtere tilfeller der ikke-godkjente GMOer påvises i norsk natur, koordinere nasjonale høringer i spørsmål om godkjenning av genmodifiserte organismer, avgi slutttilrådninger om GMO til departementet og gi innspill om miljørisikovurderinger vedrørende GMO-legemidler (legemiddelforordningen).
- e) Sørge for bærekraftig forvaltning av hjorteviltstammene og villreinbestandene, og deres leveområder.
- f) Gjennomføre generelt naturoppsyn på privat og offentlig grunn og gjennomføre oppsyn av rovvilt, villaks og villrein.
- g) I lakse- og innlandsfiskforvaltningen: Regulere fisket, drive genbankvirksomheten, forebygge og bekjempe lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* og krepspest, følge opp arbeidet med å klassifisere laksebestander i henhold til villaksnormen, delta i samarbeidet med Finland og Russland om laksen i nord, følge opp avtalen om fisket i Tanavassdraget, lede Norges delegasjon til NASCO og drive bestandsovervåking.
- h) Legge frem Naturindeks for Norge hvert femte år, herunder lede faggruppe for naturindeks.
- i) Lede arbeidet i direktoratsgrupper for kartlegging og overvåking, og arbeidet med det økologiske grunnkartet.
- j) Synliggjøre verdien av økosystemtjenester i nasjonale og internasjonale prosesser for å utvikle konseptet og forståelsen av det.
- k) Drifte og kontinuerlig forbedre indikatoren for store, sammenhengende naturområder i Norge.
- l) Sørge for metodeutvikling for landskapstypeinndeling når det gjelder naturinnhold og verdsetting av landskapstyper i naturen.
- m) Gjennom styrerepresentasjon og annet samarbeid, sikre at naturforvaltningens behov blir godt ivaretatt i utviklingen av Artsdatabankens produkter. Sørge for opplæring i naturmangfoldloven, særlig i kommunene, i miljøforvaltningen og andre sektorer ved behov.
- n) Drifte Miljøvedtaksregisteret.
- o) Drifte Norges deltakelse i Man and Biosphere-programmet (MAB)
- p) Bruke plan- og bygningsloven med tilhørende regelverk som verktøy for å ivareta naturmangfold.
- q) Være nasjonalt kompetansesenter på skjøtsel i verneområder, bekjempelse av fremmede arter og forvaltningstiltak for utvalgte naturtyper og prioriterte arter.
- r) Gjennomføre kalking i henhold til handlingsplan for kalking.

Gi innspill til andre sektors arbeid som bidrar til god tilstand i økosystemene, herunder:

- s) Bidra til å ivareta miljøinteresser i saker om utbygging av vann- og vindkraft, og andre tiltak etter aktuell konsesjonslovgivning (vassdragsreguleringsloven, vannressursloven og energiloven).

- t) Bidra med innspill til utvikling av miljøkrav og regelverk for bærekraftig forvaltning av skog.
- u) Samarbeide med jordbruks- og kulturminnemyndigheter om å ta vare på verdifulle kulturlandskap, herunder bidra til å utvikle miljøvirkemidler gjennom de årlige jordbruksforhandlingene.
- v) Lede arbeidet med utvikling og implementering av plan for restaurering av myr og annen våtmark, med sikte på reduserte klimagassutslipp, klimatilpasning og bedret økologisk tilstand.
- w) Bidra med innspill til veiledere og regelverksutvikling i olje- og energisektor, fiskerisektor, samferdselssektoren og andre sektorer og næringer som har stor grad av påvirkning på norsk natur.

Internasjonalt arbeid for naturmangfold

- x) Delta, gi råd og faglige vurderinger i forhandlingene under konvensjonen om biologisk naturmangfold, konvensjonen om vern av ville europeiske planter og dyr og deres leveområder, konvensjonen om vern av migrerende arter av ville dyr, CITES konvensjonen om handel med truede arter og deres produkter, Ramsarkonvensjonen, verdensarvkonvensjonen, forørkningskonvensjonen og isbjørnavtalen.
- y) Være nasjonalt kontaktpunkt for Naturpanelet, koordinere og tilrettelegge for norske bidrag til Naturpanelet (IPBES) og bidra til å tilrettelegge IPBES sin tekniske støttefunksjon for kapasitetsbygging.
- z) Praktisk gjennomføring av EUs tømmerforordning (importert tømmer/treprodukter).
- æ) Oppfølging av arbeid i grensevassdrag, herunder samarbeide og interkalibrere klassifiseringssystem i tråd med vanndirektivet.

Truet natur

- a) Sikre forvaltning av prioriterte arter og andre særlig truede arter, og sikre forvaltning og skjøtsel av utvalgte naturtyper og andre særlig truede naturtyper, samt samarbeide med sektorene om forbedring av tilstanden for truet natur.
- b) Følge opp gjeldende rovviltpolitikk og rovviltforliket av 2004 og 2011, herunder følge saksbehandlingsfrister i rovviltsaker, bidra til en tydelig soneforvaltning, veilede rovviltnemnder og Fylkesmenn, videreutvikle samarbeid med Sverige og Finland.

Vern

- c) Utvikle og drifte et landsdekkende overvåkingsopplegg for verneområder.
- d) Følge opp og videreutvikle nasjonalparksentre, villreinsentre, våtmarkssentre, rovviltsentre, verdensarvsentre, naturinformasjonssentre, nasjonalparkkommunene og nasjonalparklandsbyene.
- e) Bidra til økt bred verdiskaping basert på natur- og kulturarven.
- f) Bidra til gjennomføring av verneplaner, herunder fremme nye områder for skogvern, videreføre igangsatte verneprosesser, forestå erstatningsoppgjør, følge opp Statskogs salg av skog ved å bruke forkjøpsretten på areal som er viktige for vern eller makeskifte og årlig rapportere om status og framdrift i skogvernet. Miljødirektoratets tilrådninger om frivillig skogvern skal fordeles jevnt mhp. omfang på 2-3 ulike tilrådninger årlig, og slik at budsjettet og ressurser kan utnyttes effektivt og hensiktsmessig. Siste tilråding om frivillig skogvern oversendes til departementet senest 1. september, mens frister for øvrige tilrådninger avtales etter nærmere dialog med departementet.
- g) Bidra til etablering av marine verneområder

- h) Følge opp anbefalinger og forpliktelser under Ramsarkonvensjonen, og sikre at det utarbeides forvaltningsplaner som også omfatter kommunikasjon, utdanning og bevisstgjøring om våtmark.
- i) Ha overordnet ansvar for naturoppsyn og forvaltning av verneområder, herunder veilede i utarbeiding av forvaltningsplaner, skjøtelsesplaner og besøksstrategier, godkjenne forvaltningsplaner for Ramsarområder og nasjonalparker, drifte forvaltningsordningen for nasjonalparker og andre større verneområder, og være klagemyndighet for vedtak fattet av forvaltningsmyndigheten i verneområder.

Resultatområde 2 Kulturminner og kulturmiljø

- a) Sikre et godt samarbeid mellom Miljødirektoratet og Riksantikvaren i krysningspunktene kulturarv og naturmangfold, landskap og friluftsliv.
- b) I samarbeid med kulturminnemyndighetene, følge opp kulturminner i utmark og verneområdene gjennom naturoppsyn.
- c) Følge opp Unescos verdensarvkonvensjon nasjonalt og internasjonalt, herunder autorisasjonsordning og tilskuddsmidler for verdensarvsentre, gjennomføring av årlige koordinatormøter i samarbeid med Riksantikvaren og forvaltningen av verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorske fjorder.

Resultatområde 3 Friluftsliv

- a) Bidra til at allemannsretten holdes i hevd, herunder formidle kunnskap og holdninger om naturvennlig ferdsel og bidra til at viktige områder og ferdselsårer for friluftsliv ivaretas og tilrettelegges for alle.
- b) Forvalte ordningen med statlig sikring og tilrettelegging av friluftslivsområder, samt øvrige tilskudd til friluftslivsformål.
- c) Ivareta friluftslivets kvaliteter og egenart, og arbeide for økt deltakelse i friluftsliv i alle grupper av befolkningen.
- d) Styrke fylkeskommunenes arbeid med friluftsliv, samt følge opp Fylkesmannens ansvar innenfor friluftsliv med hovedfokus på plansaker og som statens grunneierrepresentant.
- e) Bidra til utvikling og drift av skjærgårdstjenesten.
- f) Følge opp arbeidet med den naturlige skolesekken og forum for friluftsliv i skolen, herunder drift av nettstedet Friluftsliviskolen.no.
- g) Stimulere til økt fritidsfiske i befolkningen, drifte og vedlikeholde jegerprøveutdanningen og følge opp Jegerregisteret.
- h) Bidra til at omfanget av motorferdsel i utmark begrenses innenfor rammene av gjeldende regelverk, og at motorferdselen skjer med minst mulig skade og ulempe for friluftsliv og naturmangfold.

Resultatområde 4 Forurensning

- a) Samordne det sektorovergripende arbeidet på forurensningsområdet, og samarbeide med sektorene om faktagrunnlag, analyser og videreutvikling av tiltak og virkemidler.
- b) Følge opp og bistå i arbeidet under regionale og globale avtaler på kjemikalie- og avfallsområdet.
- c) Følge opp arbeidet i EU og under Nordisk Ministerråd på kjemikalie-, industri- og avfallsområdet.
- d) Identifisere nye stoffer som oppfyller kriteriene for prioriterte miljøgifter og bidra aktivt til vurderinger av konkrete stoffer i det europeiske kjemikaliesamarbeidet.
- e) Formidling av endringer i regelverk og informasjon om helse og miljøskadelige stoffer og produkter.

- f) Følge opp Miljøprøvebanken faglig og administrativt og sikre effektiv bruk av dataene.
- g) Drifte Produktregisteret og sørge for god databruk.
- h) Ha oppdatert faglig kunnskap om problemstillinger og virkemidler innen avfallsområdet og følge opp og videreutvikle avfallsregelverket.
- i) Bidra til at undersøkelser og tiltak gjennomføres i områder med forurenset sjøbunn og forurenset grunn.
- j) Følge opp forurensningsspørsmål knyttet til vannkraftutbygging.
- k) Følge opp egne oppgaver knyttet til NO_x-avgiften og avtalen om reduksjon av NO_x-utslipp samt bistå Klima- og miljødepartementet i gjennomføring av avtalen.
- l) Bidra nasjonalt og internasjonalt til utvikling av faglig grunnlag for forhandlinger om og gjennomføring av effektbaserte internasjonale avtaler om reduksjon av langtransportert luftforurensning.
- m) Overvåke, beregne og rapportere norske utslipp og andre data i tråd med de krav som til enhver tid følger av Konvensjonen om langtransportert grenseoverskridende luftforurensning (LRTAP)
- n) Bidra i arbeidet for å nå EUs grenseverdier, og nasjonale mål for lokal luftkvalitet.
- o) Utvikle og gjennomføre ordningen for overvåkning av lokal luftkvalitet, rapportere om status for utviklingen og vurdere behov for tiltak og virkemidler.
- p) Utvikle og følge opp regelverk for ozonreduserende stoffer.
- q) Følge opp handlingsplanen mot støy.
- r) Følge opp Fylkesmannens ansvar for håndtering av støy og luftforurensning i plansaker.

Resultatområde 5 Klima

- a) Overvåke, beregne og rapportere om norske utslipp av klimagasser i tråd med de krav som til enhver tid følger av Klimakonvensjonen og Kyotoprotokollen.
- b) Gi råd om framtidig utvikling av norsk klimapolitikk og innrettingen av virkemidler for å redusere utslippene av klimagasser. Bistå departementet med utvikling av virkemidler i by
- c) Sørge for at kunnskapsgrunnlaget for klimapolitikken oppdateres gjennom regelmessig resultatoppfølging av målene i klimapolitikken.
- d) Ha kunnskap om og oversikt over klimaendringene og konsekvensene for Norge.
- e) Bistå departementet med å tilrettelegge regjeringens helhetlige arbeid med klimatilpasning.
- f) Koordinere det helhetlige arbeidet med klimatilpasning på tvers av sektorer, herunder å drifte klimatilpasning.no
- g) Være nasjonalt kontaktpunkt for FNs klimapanel og koordinere og tilrettelegge for norske bidrag til klimapanelet.
- h) Forvalte Norges deltakelse i det felles europeiske kvotesystemet, inkludert luftfart, og bistå departementet faglig i arbeidet med oppfølging og videreutvikling av kvotesystemet. Være registeransvarlig under Kyotoprotokollen og under EUs kvotehandelssystem.
- i) Delta aktivt, gi råd og faglige vurderinger i de internasjonale klimaforhandlingene under FNs Klimakonvensjon.
- j) Bidrag til Klima- og skoginitiativets arbeid for reduserte utslipp fra avskoging og skogferringelse i utviklingsland (REDD+), med spesielt fokus på etablering av systemer for måling, rapportering og verifikasjon (MRV).
- k) Gi råd om framtidig utvikling av fornybar energi i Norge, og vurdere virkemidler for i størst mulig grad å ivareta naturhensyn og legge til rette for reduserte klimagassutslipp.

- l) Ha oversikt over regelverk og rammebetingelser for kommunenes håndtering av overvann og bidra til å samordne veiledning fra sektormyndighetene og tilrettelegge for tydelige forventninger og gode rammebetingelser for kommunenes overvannshåndtering.
- m) Forvalte rapporteringssystem for biodrivstoff.
- n) Forvalte CO₂-kompensasjonsordningen.
- o) Følge opp refusjonsordningene for HKF/PFK og F-gassforordningen.
- p) Følge opp Fylkesmannens arbeid med å veilede om klimahensyn i plan og overfor kommuner om klima- og energiplaner.

Resultatområde 6 Polarområdene

- a) Ha kunnskap om og oversikt over konsekvensene av klimaendringene og andre påvirkningsfaktorer på miljøet i polarområdene.
- b) Godkjenne forvaltnings-, handlings- og strategiske planer på naturforvaltnings- og forurensningsområdet på Svalbard og Jan Mayen.
- c) Støtte Sysselmannen faglig på områder der Sysselmannen er delegert forvaltningsmyndighet.
- d) Gi faglig bistand knyttet til sekretariatets behandling av søknader om støtte fra Svalbards miljøvernfond.
- e) Ha en koordinerende rolle i etatsstyringen av Sysselmannen, jf. instruks av 1. juli 2013 fra departementet om miljøforvaltningen på Svalbard.
- f) Lede Norges delegasjon til arbeidsgruppene AMAP og CAFF under Arktisk råd. Delta i arbeidsgruppen ACAP og PAME og bidra aktivt i prosjektsamarbeidet under Arktisk råd.
- g) Følge opp arbeidet under Isbjørnavtalen.
- h) Lede og bidra til gjennomføring av prosjektene i gjeldende arbeidsprogram for det norsk-russiske miljøvernsamarbeidet, lede den norsk-russiske arbeidsgruppen for reduksjon av forurensning, og delta med faglig støtte i arbeidet for reduserte utslipp fra Petsjenganikel.
- i) Delta i miljøvernsamarbeidet under Barentsrådet.
- j) Bidra i arbeidet med å utvikle BarentsWatch.
- k) Drifte og kontinuerlig forbedre indikatoren for store og sammenhengende naturområder på Svalbard.

Oppgaver på tvers av resultatområdene:

Internasjonalt samarbeid

- a) Delta i relevante internasjonale prosesser og arbeide for å påvirke regionale og globale avtaler som bidrar til å redusere miljøproblemene, herunder FNs miljøprogram (UNEP).
- b) Sørge for at norske interesser på miljøområdet blir ivaretatt ved regelverksutvikling i EU. Dette skjer i stor grad gjennom deltakelse i ekspertgrupper og komiteer under Europakommisjonen og gjennom nordisk samarbeid i tråd med mandat, EØS-notat og departementets strategi for påvirkningsarbeidet overfor EU.
- c) Bidra til effektiv nasjonal gjennomføring av EØS-rettsaker på miljøområdet slik at rettsaktene gjennomføres snarest mulig etter gjennomføringsfristen, jf "Rutiner for miljøforvaltningens gjennomføring av EØS-rettsaker (gjeldende f.o.m. 10.05.2015).
- d) Bidra til nasjonal oppfyllelse av rapporteringsforpliktelsene i EØS-rettsaker på miljøområdet.

- e) Ivareta rollen som program- og prosjektpartner under EØS-midlene og synliggjøre aktiviteter og resultater på miljøområdet.
- f) Delta i relevant samarbeid under Nordisk Ministerråd.
- g) Delta og gi råd og faglige vurderinger i det internasjonale havmiljøarbeidet (OSPAR, CBD, London-konvensjonen og ulike prosesser under FN/UNEP).
- h) Utvikle, sette i gang og følge opp prosjektsamarbeid innenfor områdene miljøgifter, naturmangfold og klima med de prioriterte samarbeidsland; Kina, Brasil, India, Sør-Afrika og Myanmar.
- i) Ivareta direktoratets utøvende ansvar for miljøpilaren i programmet Olje for utvikling.
- j) Stille miljøfaglig kompetanse til rådighet for Norad/Utenriksdepartementet i tråd med Fagsenteravtalen med Norad.
- k) Ivareta norsk myndighetsmedlemskap i utvalgte internasjonale organisasjoner, herunder Verdens naturvernunion (IUCN) og den internasjonale våtmarksorganisasjonen.

Kunnskap

- a) Sikre gode innsyns- og brukerløsninger og karttjenester i databaser som direktoratet har ansvar for.
- b) Miljødirektoratet er hovedredaktør av miljøstatus.no og skal sørge for at status for nasjonale miljømål og indikatorer jevnlig oppdateres og er tilgjengelige på miljøstatus.no. Alle indikatorer som presenteres på Miljøstatus skal oppdateres når nye data foreligger og senest innen 1. juni for rapportering til departementet.
- c) Miljødirektoratet følger opp og deltar i EUs miljøbyrå (EEA), og har ansvar for arbeidet med Europas Miljøstatus.
- d) Fremme utvikling av miljøteknologi på etatens ansvarsområder.
- e) Fungere som sekretariat for Miljøklagenemnda og bistå departementet i oppfølging av miljøinformasjonsloven, herunder foreslå kandidater til klagenemnda.
- f) Utveksle media- og kommunikasjonsplaner med departementet og varsle om store mediasaker.
- g) I samarbeid med Utdanningsdirektoratet og Naturfagsenteret videreutvikle den naturlige skolesekken, og koordinere informasjonsvirksomheten.
- h) Representere miljøforvaltningen i programstyrene for miljøforskningsprogrammer, og eventuelle rådgivende utvalg for programstyrene.

Regelverk

Plan- og bygningsloven

- a) Ivareta rollen som sektormyndighet for miljø på direktoratsnivå etter plan- og bygningsloven.
- b) Gi veiledning til regionalt nivå og kommuner om klima- og miljøhensyn i planleggingen og følge opp Fylkesmannens ansvar for håndtering av klima- og miljøverdier i plansaker.
- c) Gi faglige råd til departementet i utviklingsarbeid for ivaretagelse av klima- og miljøhensyn etter plan- og bygningsloven, i energisaker, innsigels saker og innvendingsaker til kommunale og regionale planer, samt levere innspill til regionale planer for vannforvaltning, vind- og vannkraft.

Administrasjon

- d) Delta i samordningsaktiviteter innen Norge Digitalt, og delta i arbeidsgrupper og samordningsaktiviteter innen KOSTRA.
- e) Drifte nettsiden miljøkommune.no.

- f) Legge til grunn gjeldende lov- og avtaleverk på arbeidsrettsfeltet som gjelder for statsforvaltningen og følge opp sentrale retningslinjer og tiltak forankret i statens overordnede personalpolitikk.
- g) Delta som medlem i den nasjonale atomberedskapens faglige råd og det tilhørende kriseinformasjonsutvalget.
- h) Systemer og rutiner skal tilpasses risiko og vesentlighet ved at risikovurderinger inkluderes i planlegging av egne prosesser, prosjekt og tiltak, og legges til grunn ved gjennomføring, internkontroll og oppfølging.
- i) Sikre et best mulig samvirke med relevante aktører og virksomheter i arbeidet med forebygging, beredskap og krisehåndtering.
- j) Utarbeide en helhetlig plan for øvelsesvirksomheten. Delta i eller arrangere to øvelser årlig med utgangspunkt i vurderinger av risiko, sårbarhet og hendelsesutfordringer.
- k) Vurdere og iverksette forebyggende beredskapsmessige tiltak som avbøter manglende robusthet i kritisk infrastruktur og funksjoner.
- l) Være forberedt på å håndtere bortfall av egne lokaler.
- m) Systematisk utvikle og vedlikeholde beredskapsplanverk på grunnlag av risiko og sårbarhet, Nasjonalt risikobilde, evaluering fra øvelser og erfaring fra reelle hendelser.
- n) Autorisasjon for behandling av sikkerhetsgradert informasjon er gitt opp til HEMMELIG, som medfører plikt til å utøve forebyggende sikkerhetstjeneste i henhold til bestemmelsene gitt i sikkerhetsloven med forskrifter.
- o) Utpøke en sikkerhetsorganisasjon som har tilstrekkelig kompetanse i sikkerhetstjeneste. Melde bytte av sikkerhetsleder eller stedfortreder til Klima- og miljødepartementet.
- p) Ha et oppdatert Grunnlagsdokument for sikkerhet, utvikle og vedlikeholde annen sikkerhetsdokumentasjon og årlig oppdatere intern sikkerhetsinstruks.
- q) Bistå Klima- og miljødepartementet ved inspeksjon av sikkerhetstilstanden, herunder utarbeide oppfølgingsplan på bakgrunn av inspeksjonen.
- r) Rapportere sikkerhetstruende hendelser til Nasjonal sikkerhetsmyndighet og varsle Klima- og miljødepartementet om dette.
- s) Oversende autorisasjonsliste for sikkerhetsklarert personell.

3.4. Ansvar overfor Fylkesmannen og fylkeskommunen

- a) Ivareta instruksjonsmyndighet og faglig styring av fylkesmannsembetene. Bidra til god dialog med Fylkesmannen og gi nødvendig veiledning, både i faglig utviklingsarbeid og i krevende enkeltsaker.
- b) Samordne Fylkesmennene tilsynsarbeid.
- c) Veilede Fylkesmennene og kommunene for å sikre enhetlig og effektiv oppgavegjennomføring på miljøområdet.
- d) Bistå Klima- og miljødepartementet i oppfølging av, og samarbeid med fylkeskommunen.
- e) Behandle klagesaker på Fylkesmannens vedtak.
- f) Bistå Fylkesmannen og fylkeskommunene i arbeidet med relevante regionale areal- og miljøplaner.

4. Fullmakter

4.1. Fullmakt til å opprette og inndra stillinger

Direktøren har fullmakt til å opprette og inndra stillinger innenfor rammen av driftsbevilgninger som stilles til disposisjon for Miljødirektoratet i tildelingsbrevet. Oppretting og inndragning av stillinger skal skje i samsvar med bestemmelsene i tjenestemannsloven og hovedavtalen i staten. Opprettelse av stillinger som forutsetter at den tilsatte blir beskikket av Kongen i statsråd, skal fremmes for Klima- og miljødepartementet.

4.2. Fullmakt til å pådra staten forpliktelser om utbetaling i fremtidige budsjettår

Miljødirektoratet kan ha utestående bestillinger og tilsagn om tilskudd ved utgangen av et år dersom særskilt bestillings- eller tilsagnsfullmakt for vedkommende budsjettpost er tildelt fra Klima- og miljødepartementet. Utestående bestillinger og tilsagn skal ikke overstige fullmakten med tillegg av eventuelle beløp som er overført til neste budsjettår under den aktuelle budsjettposten.

Utbetalinger som forutsettes foretatt i framtidige budsjettår, må dekkes innenfor den til enhver tid gjeldende tildeling på den aktuelle posten. Tilsagn om tilskudd skal normalt ikke gis for lengre tid enn tre år, dvs. bevilgningsåret pluss to år til. Den sentrale økonomienheten skal ha en samlet oversikt som til enhver tid viser alle utestående bestillinger og tilsagn.

Bestillings- og tilsagnsfullmakter gjelder kun for ett år. Utestående bestillinger og tilsagn som forventes utbetalt i senere budsjettår, må dekkes innenfor nye fullmakter for det aktuelle året. Forslag om slike fullmakter fremmes i den ordinære budsjettprosessen.

4.3. Myndighet til å avgjøre erstatning til tilsatte ved skade på eller tap av private eiendeler

Med hjemmel i pkt. 4 i kgl. res. av 10. juni 1983 delegerer Klima- og miljødepartementet myndighet til Miljødirektoratet til å avgjøre erstatning til tilsatte ved evt. skade på eller tap av private eiendeler i forbindelse med tjenesten. Det vises til brev av 4. mai 2015 for fullstendig(e) redegjørelse og forutsetninger.

5. Styringsdialog og rapportering

Styringsdialogen mellom departementet og Miljødirektoratet skal gjennomføres i samsvar med ”Prinsipper for etatsstyring i miljøforvaltningen”, og i henhold til Reglementet og Bestemmelsene. Hovedelementet i styringsdialogen er tildelingsbrevet. Styringsdialogen skal dokumenteres.

6. Virksomhetsledelsen

Direktøren er virksomhetsleder for Miljødirektoratet og har det overordnede ansvaret for at virksomheten er i samsvar med lover, forskrifter, etiske retningslinjer og andre forordninger knyttet til Miljødirektoratets virksomhet. Direktøren har ansvar for at Miljødirektoratets økonomi- og virksomhetsstyring er i samsvar med tildelingsbrevet, Reglementet og denne instruksen.

Dersom direktøren oppretter en særskilt intern revisjonsenhet eller ønsker å kjøpe en slik tjeneste fra konsulenter, skal oppgavene presiseres i særskilt instruks som skal foreligge samtidig med opprettelsen. Departementet skal ha kopi av instruksens.

7. Andre bestemmelser

7.1. Budsjettdisponeringsmyndighet

Budsjettdisponeringsmyndighet skal skje i samsvar med Bestemmelsene kap. 2 og kap. 5.

7.2. Forvaltning av tilskuddsordninger kap. 6

Forvaltning av tilskuddsordninger skal følge regler som er fastsatt for den enkelte ordning og for øvrig kap. 6 i Bestemmelsene.

7.3. Miljøledelsessystem

Direktoratet skal ha et miljøledelsessystem. Som del av dette skal etaten vurderer klima- og miljømessige konsekvenser av anskaffelser og livsløpskostnader i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser.

7.4 Instruks om avhending av statlig eiendom m.v

Forslag om salg av statlig fast eiendom fremmes for Klima- og miljødepartementet og behandles i samsvar med instruks om avhending av statlig eiendom fastsatt ved Kgl. res. av 19. desember 1997 (FAD).

7.5 Normalinstruks for utrangering og kassasjon av materiell og bygninger samt for avhending av materiell som tilhører staten.

For utrangering, kassasjon og avhending av materiell og utstyr som tilhører staten, følges reglene fastsatt i Normalinstruks for utrangering og kassasjon av materiell og bygninger samt avhending av materiell som tilhører staten, Endret ved kgl. res. av 18. desember 1987

7.6 Myndighet til å opptre som statens representant i rettssaker

Direktoratet har fått delegert myndighet til å utøve statens partsstilling på enkelte saksområder. Direktoratet skal orientere departementet om saker av prinsipiell interesse, samt forelegge departementet spørsmål om anke i slike saker.